

P. KRIZOSTOM:

Blagoslov eharističnega Kralja

*V mehkih sandalih, z blestečo haljo pokrit
stopa duhovnik po rožnih stopnicah.
Ves je v zlate žarke zavil.*

*Čipkasta rokava mu široko valovita;
iz njih mu roki kot liliji kipita.*

*Dva angela mu pobožno sledita;
v sveti službi presrečna sta.*

*Stopil je duhovnik pred najsvetejšega Boga,
otaknil je ključek v sončna vrata
in jih odprl na stežaj.
Iz tabernaklja je planil božji raj:
monštranca je zablestela vsa zlata.*

*Zvončki so zazvonili,
lučke so zagorele,
orgle so zadonele
in pevci so pesem zakročili.*

*Duhovnik je dvignil monštranco zlato.
Eharistični Kralj je blagoslovil vse
v pobožno molitev zamaknjene
s svojo milostjo bogato.*

Francišškansko veselje

Kaže pa se nadalje tudi kot veselje nad uboštvo. Po enoglasnem pričevanju zgodovine niso bili frančiškani že od nekda kljub svojemu uboštvo, ampak prav zaradi svojega uboštva tako neizrekljivo zadovoljni in srečni. Očividci ne morejo govoriti o nemaništvu Frančiška in njegovih bratov, ne da bi vedno zopet poudarjali, da je v spremstvu gospe siromaščine šlo z njo tudi veselje. Oni omenjajo, kako je Frančišek s prvimi tremi učenci po porcijunkuli sprejel malo podirajočo se cerkvico in je poleg postavil še bolj ubogo hišico ter pristavljajo: »Ti štirje so stanovali skupaj z neskončnim veseljem in neizrekljivo radostjo sv. Duha.« Oni pripovedujejo potem o prvih misijonskih poizkusih svetnika in njegovih tovarišev ter pripominjajo: »Ko so potem šli v Mark-Ankono, so se močno veselili v Gospodu, sv. Frančišek pa je pel z jasnim in s čistim glasom francoske slavospeve, s katerimi je blagoslavljal in proslavljal dobroto Najvišjega. Napolnjevalo pa jih je tako veselje, kakor da bi našli velik zaklad v posesti evangeljskega uboštva, kateremu na ljubo so velikodušno in veselo vse zemeljsko prezirali kot blato. Oni poudarjajo, da so se bratje veselili, da so imeli le slabo redovno obleko in potrebovali le pas in spodnje hlače, in vpletajo dušeslovno fino opazko: Ker učenci največjega uboštva niso ničesar imeli in ničesar ljubili, se tudi niso bali, da bi kaj izgubili. Dalje kažejo, kako je prav veselost učencev uboštva privabljala vedno nove prijatelje in kako so tudi ti po razlastitvi postali veseli: »Bili so zaradi uboštva neizmerno veseli, ker niso hrepeneli po nobenem bogastvu, temveč so vse zemeljsko prezirali. Neprestano so se veselili v Gospodu, ker niso imeli ne znotraj ne zunaj kake stvari, zaradi kateré bi kakorkoli mogli biti užaloščeni.« Nato nam dovolijo pogled v pristržno sožitje bratov z gospo siromaščino in priznavajo: »Bratje so se nepopisno veselili, ker niso ničesar videli, niti kake stvari imeli, ki bi jim mogla pripraviti nečimerno ali meseno veselje. Začeli so občevati s sveto siromaščino, kakor z nevesto in polni tolažbe zaradi pomanjkanja vseh časnih stvari so obljubljali, da ji bodo vedno in povsod ostali zvesti. In ker so, prosti vseh zemeljskih skrbi, bili razveseljeni edino le od božje tolažbe, so sklenili, da se po nobeni preizkušnji ne bodo dali potreti, od nobenih skušenj omajati, z nobeno stvarjo se dali odtrgati od objema z gospo siromaščino.«

Obljuba in pričakovanje se je izpolnilo. »Poroka reda z uboštvo je postala v resnici neke vrste trajno ženitovanje med petjem in veseljem.« Ne samo v Umbriji in srednji Italiji, brezskrbni domovini reda, ne, povsod spremlja brate uboštvo in veselje. Kmalu jih vidimo, kako gredo čez južno Tirolsko preko Brenerja v Avstrijo, Nemčijo in Ogrsko. Njihov stalni spremljevalec je ubožna radost. Celó če najdejo le en sam grizljaj kruha in nekaj repe, da se obvarujejo pred smrtjo lakote, jih srčno veselje ne zapusti. Podobno je bilo v Angliji. Pogosto se je zgodilo, da so prvi od sv. Frančiška tjakaj poslani bratje z gosto juho iz pive morali obenem tolažiti lakoto in žejo. Pustili so tedaj, da je skupen vrč šel okoli, vsak posameznik je dajal spodbudo in razveseljivo besedo, če je prišla nanj vrsta in tako so zabelili juho s prekipevajočim veseljem in čisto radostjo. Radost in veselje sta tako obvladala življenje bratov, da je eden drugega komaj mogel pogledati, ne da bi se smejal.

To je nameraval sv. Frančišek. Pri vsem uboštvo naj bi veselo peli kot škrjančki; veselo delali za vsakanji kruh, veselo hodili po miloščino, veselo se vrnili od prosjačenja, darove božje v previdnosti med seboj delili,

to je bratom vedno zopet priporočal. In da z eno besedo vse povemo, skoval je geslo: »Paupertas cum laetitia« — uboštvno z radostjo. Kdor uboštvno tako razume kakor Frančišek, kot prostovoljno odpoved na vsako zemeljsko posest iz ljubezni do Boga, v zaupanju na božjo previdnost in v nasledovanju ubogega božjega Zveličarja, ta pridobi z uboštvom tako neizčrpno bogastvo duhovne svobode, duševnega zadovoljstva in nadnaravne sreče.

Tretji znak frančiškanskega veselja je veselje nad trpljenjem. Da je bil Frančišek tudi v trpljenju in kljub trpljenju vesel, smo že videli. Pa s tem še ni zadosti povedano. Bil je vesel zaradi trpljenja, trpljenje samo mu je postalo vir veselja. Sladkost Kristusovega križa se je uresničila v njegovem življenju uboštvva, ponižnosti in pokore. Že kmalu po njegovem spreobrnjenju pripominjajo trije tovariši: »Njegovo srce je tako veselo v Gospodu, da je njegovo telo, čeprav slabotno in nežno, prejelo moč, z veseljem prenašati vse trdo in grenko za Gospoda.« Podobno je bilo pisano kmalu potem o njegovih prvih učencih: »V preganjanju, lakoti, žeji, mrazu in goloti so prenašali neizmerne bridkosti in preizkušnje. Vse to so prenašali srčno in potrpežljivo, kakor so bili opominjani od blaženega Frančiška. Nikdar niso bili žalostni ali slabe volje, tudi niso zmerjali tistih, ki so jim kaj hudega storili; marveč so kot popolni in evangeljski možje zaradi tega glasno vriskali v Gospodu in smatrali to kot veliko veselje, če so mogli take in podobne stvari trpeti.«

Vse nadaljnje življenje Frančiška in njegovih učencev je bilo slično tem začetkom. Za Kristusa in iz ljubezni do Boga trpeti je bilo njihovo najčistejše in najmočnejše veselje. Svetnik sam je to čudovito nežno izrekel v onem pogovoru z bratom Leonom »o popolnem veselju«.

Obadva sta nekoč v zimskem času prišla iz Perugiae k sveti Mariji Angeljski in bila skoro trda od mraza. Leon je šel nekoliko naprej. Tedaj ga je Frančišek poklical in dejal: »O brat Leon, če bi tudi manjši bratje dali velik zgled svetosti in popolnosti in spodbujenja, tedaj vendar zapiši in skrbno zaznamuj, da v tem ne obstoji popolno veselje.« Potem sta šla nekaj časa tiho naprej, dokler ni Frančišek svojega spremljevalca zopet poklical in nadaljeval: »O, brat Leon, če bi tudi manjši brat mogel dati slepim luč oči, mrtvoudne ozdravljati, izganjati hudiče, hromim dati hoditi, gluhim sluh in mutastim govor in kar je še več, če bi mogel mrtve po štirih dnevih zopet obuditi, piši: »V tem ne obstoji popolno veselje.« Ko sta šla zopet kos pota naprej, ga je poklical tretjič in mu rekel: »O, brat Leon, če bi manjši brat razumel jezike vseh narodov, posedoval vso znanost in bi poznal vse, kar je pisanega, če bi tudi znal prerokovati in vse bodoče naprej videl in bi mogel gledati v srca vseh, piši: V tem ne obstoji popolno veselje.« Ko sta šla nekaj korakov dalje, je Frančišek znova zaklical: »O, brat Leon, ovčica božja, ko bi tudi mogel manjši brat govoriti z angelskimi jeziki in bi znal razjasniti tek zvezda, moč zelišč, skrite zaklade zemlje, lastnosti ptičev, rib, živali in ljudi, korenin, dreves in voda, ne pozabi in zapiši si dobro: V tem ne obstoji popolno veselje.« In ko sta šla zopet kos pota naprej, je začel zopet: »O, brat Leon, če bi tudi znal manjši brat tako lepo pridigati, da bi vse nevernike spreobrnil k veri, zapiši: V tem ne obstoji popolno veselje.«

Med takim pogovorom sta potovala skoro dve milj, ko je brat Leon ves začuden vprašal in rekel: »Oče, prosim te za božjo voljo, da mi poveš, v čem vendar obstoji popolno veselje.« In sv. Frančišek mu je odgovoril: »Če bi prišla k sv. Mariji Angelski premočena od dežja, trda od mraza, pokrita z blatom in zmučena od lakote in če bi potem pri vratih pozvonila in bi vratar jezen prišel in nad naju zavpil: Kdo pa sta vidva? In bi midva rekla: Midva sva dva izmed vaših bratov, oni pa bi odgovoril: Dva klateža

sta, ki po vsej deželi ubogim miloščino odjedata, in bi nama ne odprl in bi naju pustil zunaj v snegu in vodi, mrazu in lakoti notri do noči, — potem če bi tako zasramovanje in zavrnitev vdano in brez godrnjanja potrpežljivo prenašala in ponižno in ljubeznivo mislila: Vrtar naju dobro pozna, Bog mu je položil besede v usta zoper naju, potem o brat Leon zapiši: V tem obstoji popolno veselje. In če bi midva še dalje trkala in bi vrtar prišel jezen ven ter bi naju pošteno oklofotal in ozmerjal: Proč od tod nemarna capina; pojdiva v gostilno! Kdo sta vidva? Tu nimamo za vaju ničesar za jesti in bi midva tudi to s potrpežljivostjo, veseljem in ljubeznijo sprejela — tedaj, o brat Leon zapiši, da je v tem popolno veselje. In če bi potem midva zmučena zaradi lakote, mraza in temne noči še nujneje trkala in ga med solzami zaradi ljubezni božje prosila, naj nama odpre in naju notri spusti in bi nama on v še večji jezi rekel: To sta ničvredna lopova, po zaslugah ju bom izplačal, in bi končno prišel ven z gorjačo, naju prijel za kapuco, vrgel na tla, sunil v sneg in naju grozno pretepel in če bi potem midva tako veliko krivico, tako nepravico in vse udarce veselo prenašala z mislijo, da se spodobi, da trpljenje našega blagoslovljenega Zveličarja potrpežljivo prenašava in trpiva, — o brat Leon, med vsemi darovi milosti sv. Duha je najlepši ta, samega sebe premagati in zaradi Kristusa in iz ljubezni do Boga prenašati zasramovanje.«

Če vprašamo po vsem svetu še enkrat po skrivnosti frančiškanskega veselja, tedaj je odgovor zelo priprost. Kakor so bili peveci ljubezni in igralci sončni žarek viteštva, tako je veselje ožarjalo duhovno viteštvo sv. Frančiška. Kot prvi Kristusov vitez je bil Frančišek neizrekljivo srečen, da je služil svojemu Gospodu, da mu je sledil v uhoštvo in mu postal podoban in trpljenju; in to osrečujočo pobožnost v božji službi, v nasledovanju in trpljenju Kristusovem je kot viteški pevec ljubezni in igere božji označjal celemu svetu.

P. ROMAN:

Življenje velike žene

(Nadaljevanje.)

Doživljanja in videnja

Terezija je bila doživela, da so jo besede Kristusa samega, ki jih je bila tako jasno slišala, docela osvobodile njene negotovosti, žalosti, dvomov in nepopisnih težav. Toda ta duševni mir ni trajal dolgo. Zakaj njeni nasprotniki nikakor niso odložili orožja, obrekovanja so rasla, kakor gobe po dežju, očitek najpodlejšje prevare nikakor ni hotel potihnuti. Govorili so o Tereziji, kakor da je obsedena in docela v oblasti hudobnega duha. Sam satan uveljavlja svoje temne sile nad njo in ji pričara gotova videnja, ki o njih ona zmotno misli, da so božja navdihnjenja. Tu in tam so govornice tako narasle, da se je celo njen spovednik p. Boltežar Alvarez tega ustrašil in se kljub svojemu ugledu ni čutil dovolj močnega, da bi vsemu mestu pokazal pest in da bi vztrajal proti mogočnemu zboru obrekljivk in obrekljivcev in vmes, Bogu bodi potoženo, je bilo celo nekaj resnih mož, ki so bili dovolj učeni in izobraženi, da bi lahko drugače sodili. Terezija je videla prihajati trenutek, ko bo čisto sama in ne bo imela nobenega človeka, tudi spovednika ne, kateremu bi se bila zaupala. Jasno je, da je bojazen njenega spovednika in vse čudovite govornice, strupene in zoprne, ki so jih kaj vestno prinašali njej na uho, tudi v nji sami vzbudile strah in trepet.

Res je sicer, da v trenutkih globoke molitve vsega tega ni prav nič čutila, da so vsi dvomi odpadli, da ni bilo v njej nobene bojazni, ampak en sam velik pogum. Kakor hitro pa je prišla zopet v stik s sveto, potem je vsa nesrečna prosila Boga, naj ji te milosti, ki so ji prizadejale toliko muk in toliko preganjanja, odzame. Iskreno je prosila vsa tista plemenita in dobra srca, ki so jo ljubila in ji bila odkritosrčno vdana in so verjela njenim besedam, naj se z njo združijo v molitvi, da bi bila te bridkosti

Sv. Terezija in sv. Janez od Križa

rešena. Sama je opravljala več devetdnevnic in se zatekla k svojim navadnim priprošnjikom sv. Magdaleni, sv. Jožefu in Avguštinu ter nadangelu Mihaelu.

»Po dveh letih,« tako pripoveduje sama, »ko nisem ne jaz, ne druge osebe nehale moliti, da bi Gospod pokazal ali kako drugo pot — zakaj neprestano mi je govoril — ali pa naj pusti, da resnica zmaga, se mi je zgodilo takole: Na praznik sv. apostola Petra sem čutila, ko sem bila ravno v molitvi, da stoji Kristus poleg mene. Nisem ga videla ne z očmi duše, ne s telesnimi očmi, le čutila sem, da je On, ki z menoj govori. Sprva sem občutila velik strah in nič drugega nisem zamogla, kakor le jokati. Kristus me je potolažil z eno samo besedo, da se nisem več bala in bila zadovoljna. Ne vem v kakšni postavi in kakšni podobi je bil pri meni, samo zelo jasno sem čutila, da je na moji desnici in da je priča vsega, karkoli sem storila.«

To je preprosto pripovedovanje, poročilo poštenega srca. Vsaka druga bi veliko govorila o tem dogodku, bi brez dvoma rabila visokoleteče besede, ne morda zavoljo potvare, temveč le, da bi tisto mogočno občutje

kar moč živo predočila. Pri Tereziji ne najdemo nič podobnega, njena očiščena duša se giblje vedno v nadnaravnem svetu. Poleg tega Terezija prosi Gospoda samega, naj ji prizanese s temi izrednimi milostmi, naj ji odvzame ta videnja, ki ji prinašajo toliko gorja. Boječa se, da ne bi zapadla kaki prevari, vzame Križanega v roko, da bi z njim Križanega samega zavrnila! In vendar ali hoče ali noče, mora Ga poslušati. Pripominjam ob tej priliki, da Terezija nikakor ne lasti sama sebi končnoveljavne sodbe, zelo previdno se izraža kljub jasnemu poročanju o svojih videnjih ter prepušča sodbo učenim teologom, sama sebi noče zaupati. Toda spričo nje nedolžnosti, spričo nedosegljive ostrine njenih izrazov in nevarljiv občutek no-tranje gotovosti zmagaude nad slehernim dvomom.

Nikakor tu ne gre zamenjavati njenih videnj z občutkom globokega miru, ki ga zamore človek dobiti pri molitvi. Terezija o tem govori sama, da je taka molitev izredno velika milost, toda ne še videnje. Čisto točno opredeli, da ob videnju duša jasno ve, da je navzoč Jezus Kristus sam Sin Device.

Ko jo njen spovednik vpraša, kako more vedeti, da je Jezus Kristus sam navzoč, mu Terezija odgovori, da ne ve povedati kako, pač pa pravi, mi je bilo nemogoče ne vedeti, da je bil pri meni in videla sem Ga čisto jasno in čutila sem Ga in tudi čutila sem, da je zbranost moje duše vse in vse globlja.

Terezija sama torej, sprva negotova, teh izrednih milosti kar ne more dojeti, presenečena je in prestrašena in se boji, da bi ne bila žrtev prevare. Toda tisti hip jo Bog sam prisili, da se ukloni jasnemu spoznanju in se zave božje pričujočnosti. Šele kasneje izve Terezija iz ust svojega slovečega dušnega vodnika sv. Petra Alkantarskega, da je to njeno videnje tako imenovana razumska vizija in je v svoji vrsti najvišja milost. Zakaj prav taka, popolnoma brez sodelovanja čutov doživljena videnja skoroda izključujejo prevare. Z besedami Terezije povedano je tako videnje slično dogodku, kakor da bi kdo ne da bi se bil učil, ne da bi se za to kaj trudil, da bi znal brati in brez vsakega študija razume naenkrat vso globoko vednost.

Ta videnja so čisto duhovne vrste, to se pravi, brez pravih slik, brez določne oblike, videnja pa, ki bomo sedaj o njih govorili, so druge vrste, so s slikami združena in s točnimi oblikami. Pripomniti moram, da prav taka videnja, točno orisana, preproste ljudi najbolj prevzamejo, hladne in maloverne katoličane in nekatoličane pa najbolj odbijajo ali pa razdražijo.

Terezija je nad takimi dvomi vsa vzvišena in brez bojzani pripoveduje tudi o teh. Nekega dne, ko je bila ravno zatopljena v molitev, ji je blagovolil Gospod pokazati svoje roke. Bile so tako dovršeno lepe, da si ni mogoče kaj bolj popolnega misliti. »Zelo sem se bala,« tako pripoveduje, »toda nekaj dni za tem sem smela gledati Njegovo božje obličje in zopet me je vso nepopisno prevzelo. Nisem razumela, zakaj se Gospod le tako deloma prikazuje, zakaj kasneje sem videla vso njegovo pojavo, po-lagoma pa sem razumela, da je njegovo veličastvo preveliko, da bi slabost moje narave tega naenkrat ne prenesla.«

Na praznik sv. Pavla med sv. mašo je Terezija doživela videnje vsta-lega Zveličarja. Svojemu spovedniku takole sporoča: »Kar sem Vam že kakor sem pač mogla povedala, tega tukaj ne bom ponavljala, zakaj pri-neslo mi je veliko trpljenje, o teh rečeh namreč ni mogoče govoriti ne da bi se človek docela razbolel. Omejim se le na to, da vam rečem, če bo v nebesih samo za radost oči nepopisna lepota poveličanih teles, bo že to samo glorijska brez primere. Če nam tukaj na zemlji pokaže od svojega veličastva le to, kar more naša uboga človeška

slabost prenesti, kaj bo šele tam, ko bomo to neskončno dobro lahko popolnoma uživali.«

Sprva je Terezija mislila, da so tudi ta videnja le plod njene bogate domišljije, toda Gospod se je izkazal tako ljubeznivega in tako skrbečega, da jo je o tej resnici prepričal, da je izgubila vsak dvom. Zakaj tudi če bi leta in leta poizkušala z domišljijo predstaviti si toliko lepote, bi tega nikakor ne zamogla in tudi ne znala, in jasnina sama in odsev ter žar te nepopisne lepote presega vse, karkoli si morem na svetu lepega predstavljati. To ni morda sijaj, ki človeka oslepi, temveč mila jasnina in čisto

Sv. Terezija se razgovarja z Jezusom

poseben prisev, neskončna radost za oči, ki se nič ne utrudijo. Od zemeljske luči tako popolnoma različna svetloba, da je opoldanski žar sonca proti tej jasnini brez vsega bleska.

Dve leti in pol je imela sveta Terezija skoro stalno videnja te vrste. Ko mi je tako govoril s svojimi božjimi usti in sem ga vsa zamamljena poslušala, sem imela neskončno hrepenenje, da bi videla, kakšne barve so njegove oči. Toda, kakor hitro sem se v to zamislila ali preveč koprnela, je videnje ugasnilo, bila sem kaznovana, pa nisem hotela to sama zase, le zato, rada bi povedala drugim, kakšen je. Večkrat me je gledal z velikim sočutjem, toda ta pogled ima v sebi toliko silo, da duša tega ne more prenesti. Nič ne pomaga hoteti ali ne hoteti, čisto na dlani je, da Gospod hoče od nas ponižnosti in kesanja.

Pristaviti moram, da v teh popisih sv. Terezije ni nobene čutnosti, nobene naslade, Terezija se le trudi, da je čisto enostavno in preprosto popisala to, kar je bila videla. V prvih letih je videla Jezusa večkrat na Oljski gori vsega pokritega s krvavim potom. Silno je želela, da bi mogla in smela njegovo sveto obličje obrisati, toda nikoli si tega ni upala spričo globoke zavesti svoje grešnosti. Običajno pa ga je videla v vsej slavi od smrti vstalega in poveličanega telesa. To je zelo važno, da ni gledala Jezusa kot človeka moža, temveč vedno v poveličanem telesu.

Nekoč, bilo je to v Sevilli za časa, ko je Terezijo izpraševala tudi inkvizitorska oblast, se ji je zgodilo, da je začula besede iz čisto duhovnega videnja: »Jaz sem tu, toda hočem, da vidiš, kako malo brez mene premoreš.« Takoj sem postala zopet pogumna in vsa bojazen me je zapustila in še isto noč pri zornicah se je Gospod nagnil v moje roke, kakor brezgrešna Devica sedmerih žalosti drži mrtvo telo božjega Sina. Zelo sem bila prestrašena, toda videnje je bilo tako jasno in tako blizu, da sem se spraševala, če morda ni vseeno prevara mojih čutov, toda slišala sem besede, ki mi jih je rekel: »Nikar se ne boj, zakaj združenje mojega Očeta s tvojo dušo je še vse neprimerno pristranejšee.« (Dalje prihodnjie.)

P. ANGELIK:

Beseda božja in življenje

»Dobro in zlo, življenje in smrt, uboštvo in čast so od Boga.« (Preg. 11, 14.)

Na zemlji živimo, da si pridobimo lastnosti, ki jih moramo imeti, da bomo srečni na zemlji in v nebesih.

Mi ne živimo zato, da bi videli spolnjeno svoje upanje in svoje želje, marveč zato, da si pridobimo usposobljenost, da smo v vseh okoliščinah, ki jih Bog povzroči ali dopusti, z Bogom ene misli.

Glavna lastnost, ki vse druge v sebi obsega, je zadovoljnost.

To je splošna čednost, ki je povsem neodvisna od naših razmer.

Nemir in nezadovoljnost so vsem ljudem prirojene nepopolnosti, katerih se človek najtežje otrese, zato jih lahko smatramo za poskusni kamen, kako daleč je dozorelo srce kakega človeka.

Dokler je človek nemiren, poln skrbi in nezadovoljen, dokler se poln zaupanja ne podvrže božji volji, tako dolgo ga bo mučil nemir in nezadovoljnost, tudi če bi mu bile izpolnjene vse njegove želje. Tudi v nebesih, sredi med blaženimi, bi bil nemiren, poln skrbi in nezadovoljen. Tudi v nebesih bi ne mogel več doseči dušnega miru in zadovoljnosti, ker tam ni nobenih nezdod več in je možno te dve, za večno blaženost odločilni glavni čednosti, doseči le v boju z zopernostjo.

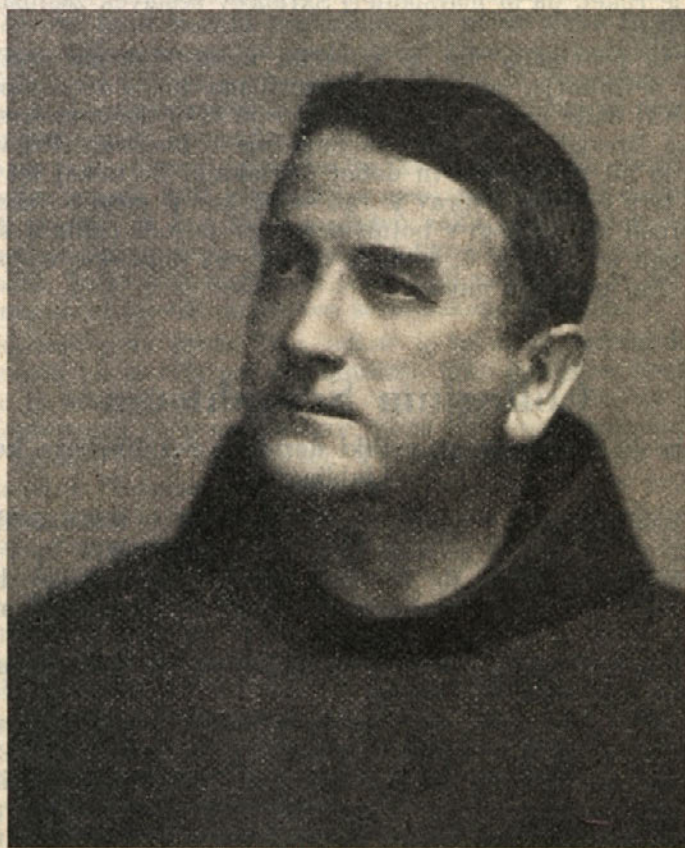
Zato je ta svet poln pohujšanja, zato moramo življenje preživeti na tej zemlji, ki je polna trpljenja, da dobimo moč pridobiti si srčni mir in zadovoljnost kljub vsem mukam, razočaranjem ter nesrečam.

Kdor je zadovoljen, le ker mu je to dano, še ni zrel za smrt. Saj padejo z jablane tudi nezreli sadovi, toda ti se pokvarijo. Kdor hoče postati angel, ta se mora brez vseh pridržkov, magari tudi z jokajočimi očmi, vdati v voljo božjo, celo če mu je vzeto najljubše.

In če nas tudi nesreča zasleduje, udarec za udarcem — — — Potrpljenje! Potrpljenje! Bog ima tudi svoje dobre dni. On ni samo v nevihti, ko tulijo viharji in se zemlja trese, On je tudi v tihi poletni noči, ko vse njegove zvezde svetijo.

† P. Vincencij Kunstelj

Nenadno in nepričakovano je prišlo iz Brežic sporočilo, da je dne 3. avgusta v tamkajšnji bolnišnici po kratki bolezni umrl frančiškan p. Vincencij Kunstelj. Po krstu mu je bilo ime Valentin. Rojen je bil dne 12. februarja 1878 v Železnikih. Dne 26. septembra 1897 je stopil v frančiškanski red ter je dobil redovno ime Vincencij. Naslednje leto, dne 9. oktobra, je napravil neslovesne obljube in tri leta kasneje na praznik

Brezmadežne je Bogu slovesno obljubil zvestobo do smrti. Dne 15. decembra l. 1901. je bil posvečen v duhovnika.

Redovni predstojniki so mladega nadarjenega mladeniča določili za lektorja domačega modroslovnega učilišča. Znani jezikoslovec p. Stanislav Škrabec je bil tista leta začel pešati, ter se je ogledal po nasledniku, ki bi ljubega Homerja, Vergila, Horaca, Cicerona, Demostena in še vso dolgo vrsto njegovih ljubljencev prav tako kakor on z ognjem razlagal in podajal. Za svojega naslednika si je določil mladega p. Vincencija. Na njegov nasvet ga je provincija poslala za dve leti v Gradec, da bi ondi izpopolnil svoje znanje na filozofski fakulteti. Po končanih študijah se je vrnil v Kostanjevico v Gorici, kjer je potem do svetovne vojne in pozneje še v Kamniku poučeval redovno mladino v klasičnih jezikih grščine in latinščine ter tudi v slovenščini. Do svetovne vojne je bival v Gorici, po napadu

Italijanov, ko se je moral ves samostan izseliti, je prišel v Kamnik, kjer je bival in izvrševal svojo lektorsko službo še kaka štiri leta.

Kot lektor je zelo dobro podajal svojo tvarino ter bil zelo priljubljen pri učencih. Pod bistrim očesom p. Stanislava Škrabca je mladi učitelj predaval, bolje rečeno, podajal klasično kulturo tako dobro, da se je od leta do leta bolj približeval svojemu mentorju Škrabcu. Ob takem delu se ni čuditi, da se je mladi pater usposobil za odličnega govornika. Od leta 1906 do zadnjih let je rad sodeloval tudi pri našem »Cvetju«, v katerem je raztresena cela vrsta njegovih člankov. Vsi so sad resnega dela in učenja. Bil je poseben častilec pokojnega p. Stanislava Škrabca in večkrat je rekel, da bi marsikateri Škrabčev sestavek zaslužil, da pride v šolske knjige.

Redovna provincija mu je poverila razne redovne službe; bil je izvoljen za definatorja, ponovno za gvardijana itd. Po odstopu iz svoje službe je bival dalje časa v Ljubljani, kjer je vršil dušnopastirsko službo, potem še na Brezjah, Novi Štiti in nazadnje v Brežicah. Pri vseh, ki so ga poznali, je bil priljubljen in dober družabnik. Že nekaj let je večkrat tožil, da ga tare bolezen, čeprav je rad storil, kar je mogel. Nekaj dni pred smrtjo je prosil za sprejem v bolnišnico, kjer je tudi izdihnil svojo blago dušo. Pokopali so ga dne 5. avgusta ob 10. uri dopoldne na pokopališču v Brežicah. Naj počiva v miru!

P. ROMAN:

Collegium Seraphicum

Nekaj misli in načrtov ob priliki dozidave Serafinskega kolegija v Ljubljani

Serafinski kolegij — mnogi, ki so čuli prvič o teh načrtih, so zmajevali z glavo, češ da so sedanji časi vse preveč težki in v znamenju splošne gospodarske krize, da bi smeli započeti tako veliko delo. Drugi zopet so govorili, da to ni frančiškansko in da je vse preveč mogočno za serafinskega očeta — Ubožca Asiškega.

Bilo pa je tudi takih, dovolj in največ, ki so kar takoj razumeli veliki pomen in dalekosežnost tega načrta.

Da se bolje razumemo, naj v kratkem orišem postanek te zamisli. Že desetletja in leta nazaj je najmanj vsako triletje generalni vizitator podarjal nujno potrebo serafinskega kolegija. Toda ne samo vizitator, ne samo naše redovne naredbe, ki vežejo tako predstojnike kakor podložnike — torej vse člane reda pod vestjo, življenje samo je to pričelo neizprosno terjati.

Kaj je bolj žalostnega, kakor tista slika iz starega zakona, ko Rahela joka, ker nima več svojih otrok. Kaj je obupnejšega kot jok betlehemskih mater, katerim je okrutni Herod pomoril otroke! In taka je slika provincije, reda, če nima naraščaja. Bo morda kdo oponesel: mar ne obuja Bog poklicev? Mar ni do sedaj sama božja previdnost skrbela, da je bilo vedno dovolj mladih moči, ki so zasedle mesta očetov, ki so odšli v večnost po plačilo?

Na vitez in na prvi pogled je ta misel opravičena. V resnici pa življenje nudi drugačno sliko. Res je, da Bog danes prav tako kot nekdanj obuja poklice, kliče mlada in nežna srca najboljših otrok iz revnih in bogatih družin za svojo veliko službo. Toda knez tega sveta, on, ki od početka laže — satan, se vedno bolj in z vedno rastočo silo bori zoper sleherni poklic. In vse mu je na razpolago: tehnika s svojim čudovitim

razvojem — samo pomislite na moč filma, glasbe, ki neizprosno privlači na stotine mladih src v svoj čarobni krog. Tisk — ta najbolj blagoslovljena pa tudi najbolj usodna iznajdba človeka, kakšno moč ima na mladega človeka. S kakšno silo objame njegovo domišljijo, kako do dna preustvari lahko ena sama knjiga mišljenje mladega človeka! In za tem cesta in izložbe in umetnost, ki večkrat to ime tako nevredno nosi — vse to je v njegovi službi pri tej obupni borbi zoper poklice v redovni ali duhovniški stan.

In obratno, kdo se bori zoper njega? Cerkev — pač Cerkev ima prižnice, ima spovednice, ima božje oltarje... V tabernaklju je bela hostija — edina resničnost tega sveta. Da, vse to imamo. Toda kaj pomaga vrtnarju, če ima tisoč nežnih poganjkov, pa pride slana in mu eno samo noč delo deseterih mesecev do kraja uniči! Enako je tudi s poklici. V nešteto družinah so bili in so še otroci, ki jim je Bog sam utisnil pečat sv. poklica. Toda slana sveta že v zgodnji mladosti umori nežne poganjke in klic v globine duše onemi in se docela izgubi.

Zato je upravičeno, da se takim, ki se da o njih soditi, da nimajo samo veselja, ampak tudi klic božji v sebi za vinograd Gospodov, da se takim nudi zavetje. Ni to nikako nasilstvo, zakaj pot nazaj je vedno odprta, brez dvoma do tistega časa, ko človek toliko dozori, da se vsaj svobodno more odločiti. To je prvi nagib, da je sedanji provincial p. dr. Guido Rant z vso vnemo začel misliti na zidavo serafinskega kolegija.

Sedaj teče prav četrto leto, odkar je ta misel začela dobivati prve obrise. Seveda pa je bila pot do današnje tako mogočne resnice dolga in težka. Bilo je mnogo ovir, da, bili so časi, ko se je zdelo, da bo vse zopet zamrlo. Nevšečnosti vseh vrst, težave, ki bi jih človek najmanj pričakoval, vse se je zarotilo proti tej zamisli. Po resnem preudarku smo naprosili najprej mojstra Plečnika, vseučiliškega profesorja, da je prišel pogledat ves samostan, kako in kaj bi kazalo graditi. Bile so namreč različne misli: eni so rekli, Rocno pod Šmarno goro je naravnost idealno kot kolegij za mladino — žal je celo gimnazija v Št. Vidu v škofijskih zavodih oddaljena uro hoda. Drugi so bili zopet mnenja, v Šiški poleg nove cerkve bi bil najbolj prikladen prostor. Toda zopet se zapravi s hojo v šolo in nazaj precej časa, ne glede na to, da ni pravega nadzorstva, kar je nujno potrebno. Ljubljanski samostanski vrt pa je mojster Plečnik smatral kot najbolj ugodno in prikladno rešitev tega vprašanja. Nekaj časa namreč je bil tudi ta načrt v ospredju, da se sedanji klerikat in biblioteka dvigneta v vsej dolžini za eno nadstropje. Toda kmalu je bilo jasno, da s tem vprašanje ni rešeno, temveč le za silo odgodeno.

Bilo je neke sobote dopoldne, ko je prišel mojster Plečnik in vse te stvari in stavbe pregledal, gledal tramove v podstrešju, nato pa dejal, pojdemo še na vrt. In tam je, ne meneč se za rahel dež, začel meriti z dolgimi koraki vrt povprek in počez. S tem so bili začrtani prvi obrisi bodočih temeljev.

Nato je vzel jeseni leta 1935 vso stvar v roke inž. arh. Ladó Kham s svojimi sodelavci (inž. Dimnik, inž. Göstl, stavbenik Kovačič itd.), ki je zamisli prav za prav začel šele dajati lice. In tu je nastalo tisoč in tisoč vprašanj, zakaj hoteli smo imeti res zgradbo, ki ne bi bila neka zasilna stvar, temveč v resnici zidana vsaj za nekaj rodov. Vse je bilo treba pretehtati od kleti do podstrešja, od hodnikov juvenata, klerikata do umivalnic in kopalnic. Od kuhinje in obednice do mogočne dvorane, ki bo v stranskem traktu čudovito smotreno nameščena. In v tem moramo na tem mestu dati gospodu inž. Khamu vse priznanje, ker je v resnici kar moč potrpežljivo vedno znova snoval in risal načrte ter iskal čim bolj praktične in

štedljive rešitve. Le tako je mogoče, da je nastala ta naravnost vzorna stavba, ki jo odlikuje skrajna uporabnost prostorov in izbranost oblik, obenem prostornost tam, kjer je potrebna, in štednja s prostorom tam, kjer je razkošje odveč.

Kaj stavba vse obsega? Predvsem je mišljen Colegium Seraphicum kot matična stavba za naraščaj frančiškanske provincije sv. Križa Slovenije. In tako je pripravljen prostor za 40 dijakov, ki bi stanovali v kolegiju, imeli tam vso vzgojo, posečali pa bodo zunanje zavode, to se pravi humanistično ali klasično gimnazijo. V nizkem podprtiličju je nameščena svetla kuhinja, opremljena z vsemi tehničnimi pripomočki, ki so potrebni za čim boljše poslovanje v takih zavodih. V drugem in tretjem nadstropju je nad 24 sob za klerike filozofe in teologe, ki so že redovniki. Tu je nameščen tudi p. magister, ki bo vodil enotno vzgojo klerikata in juvenata, kar je nujno potrebno, kakor so izkazale izkušnje zadnjih let in kakor nam poročajo vodstva najbolj vzorno urejenih frančiških provinc v Nemčiji, Holandiji, Belgiji in drugod. Da v takem študijskem zavodu ne sme manjkati kapele, je razumljivo, zato bo v visokem pritličju nameščena lepa, prostorna in vsa svetla kapela, saj eno steno izpolnjujejo sama široka okna. Ker smo otroci svojega časa, je seveda poskrbljeno tudi za telesno nego s kopalnicami, s teraso za sončenje, kjer so nameščene tudi prhe, za tem dve bolniški sobi, dostopni čisto posebej za primer kake težke bolezni. Ker pa je v Ljubljani tudi največja župnija naše provincije, je bila kaj blizu misel, zaeno urediti tudi najnujnejše prostore, ki bi služili obenem juvenatu, a zaeno tudi bili kot vzorne naprave, kjer bi se mladina naučila, kako se dela v modernem pastirstvu. Tako je nameščena v mezzaninu posebej dostopna pisarna za Elizabetno in Vincencijevo konferenco, to je skrbstvo za ubožce, za vdove in sirote. Takoj na kuhinjo priključena, prav tako posebej dostopna je tudi posebna kuhinja za uboge, zlasti za onemogle in stare osebe. V drugem traktu prav tik ob koncu vrta pa je nameščena v prvem nadstropju obsežna dvorana, kjer bo imelo prostora nad 800 oseb. Oder bo kar moč smotrno in sodobno urejen z vsemi tehničnimi pripomočki, ki dajejo še tako preprosti igri poseben poudarek. S posebnim stopniščem je dostopna ženska oziroma moška garderoba in prostor za odrske potreščine, tako da ne bo študijski trakt prav nič moten.

Ker pa taka stavba seveda veliko stane, so na zunanji strani z ulice dostopni, na znotraj seveda brez zveze, trgovski lokali, devet po številu, ki se bodo oddajali po dnevni ceni. Stavba že stoji, z vso naglico se dovršujejo notranja dela, tako da bo že v jeseni uporabljiva. Na stotine in tisoče rok se pridno giblje, da da celotni stavbi še lepo lice na znotraj in zunaj in jo napravi namenom ustrezajočo. Dal Bog, da bi še ta zadnja dela potekla čim hitreje in brez nezgod, da se potem prične nova doba v zgodovini slovenske frančiškanske provincije.

P. JUSTINIAN WIDLÖCHER — B. P.:

Tudi na najbolj oddaljeni poti ne čakamo zastoj na Boga

Na nekem potovanju skozi Indijo je švicarski misijonar p. Anastazij Hartmann s svojim spremljevalcem zgrešil pravo pot. Zaskrbljen se je oziral na vse strani obnebja in je po dolgem gledanju v daljavi zapazil ozko kočo, proti kateri je usmeril svoj korak, da bi tam vprašal po pravi poti. Poganski lastnik je božjega poslanca sprejel z največjim spoštovanjem, pripravljen mu nuditi vsakršno pomoč. Priporočil pa se mu je za

protiuslugo. Njegova hčerka namreč se je že več tednov borila s smrtjo in ni mogla umreti, zato ga je iskreno prosil, da naj jo reši tega zlonosnega čara, če je to v njegovi moči.

Misijonar je obiskal bolnico. Prisotnim je namignil, da se za hip odstranijo. Začel se je ljubeznivo razgovarjati z njo. Uboga mladenka, že napol umirajoča, je povedala, da je vedno mrzila poganške bogove, da mora biti svetější bog, kakor te poganške pošasti, da je tega svojega nepoznanega Boga že veliko let, posebno pa še med svojo boleznijo iskreno prosila in molila, da ne bi umrla prej, preden ga ne bi spoznala.

»Jaz sem njegov poslanec,« je odvrnil škof, »in sem prišel, da ti prinesem veselo oznanilo.« Mladenka je z največjo pozornostjo poslušala njegov nauk o Očetu, ki je v nebesih, o njegovem edinorojenem Sinu, ki ga je iz ljubezni do človeških otrok poslal na svet v oni najsvetejši noči; o besedah in potih Odrešenikovih, o njegovem odrešilnem delu in zmago-slavnem vstajenju; o njegovem vnebohodu in o njegovem bivanju v presveti Evharistiji in katoliški Cerkvi. Ko je končno misijonar govoril poganški deklici o svetem krstu, o čudovitem zakramentalnem očiščenju in obnovitvi, je mladenka z velikim srčnim hrepenenjem zaprosila za to živo vodo. In škof je s krstno vodo oblił njeno glavo. Kakor se uvela cvetka poživi z nebeško roso, tako se je deklica poživila in okrepcala v milosti trpečega Zveličarja in z nadzemske lepim smehljajem izdihnila svojo v Krvi Jagnjetovi očiščeno dušo.

V sveti veri se zelo veselimo skrivnostnega srečanja poganškega otroka z božjim Sinom! Bog je položil v srce švicarskemu dečku hrepenenje po duhovskem stanu. Malček ni miroval prej, da je smel čez kruh in vino govoriti najsvetejše besede, da je smel blagoslavljati svoje ljudstvo. In potem je gorečnost za rešitev duš vodila misijonarja tja v Indijo, kjer je leta in leta delal in trpel in končno ga je božja Previdnost, ne da bi bil kaj slutil, vodila k bolniški postelji mladenke, ki je dolga leta čakala in molila k Bogu za spoznanje njega samega, za njegovo milost in večno srečo.

Po tej samotni in zmotni poti na indijskih tleh se zelo živo in razločno čuti božji korak, v duši pa otroško zaupanje do Boga. On sam ve za vse hrepenenje mojega srca. V svojem neskončnem usmiljenju tudi mene ne bo zapustil, bo tudi pri meni potrkal in vstopil, se bo dobrotno sklonil nad mojo revščino in pustil, da zaupno zrem v njegovo očetovsko oko. Resnično, dogodek v Indiji na tako zapuščenem in samotnem kraju, jasno priča, da tudi na najbolj oddaljeni poti ne čakamo zastoj na Boga.

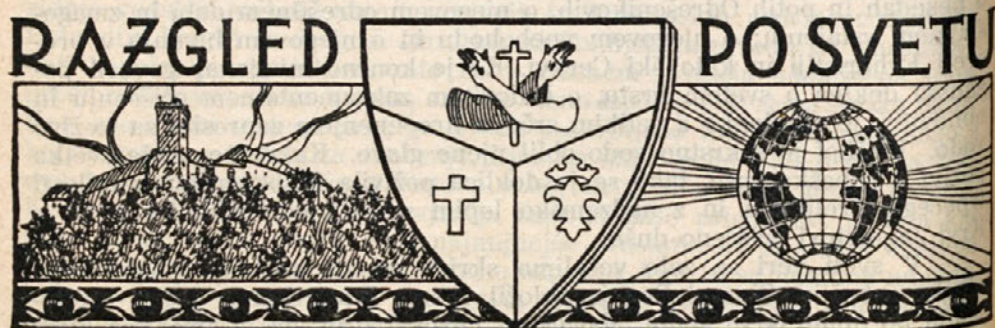
Zares, Bog se včasih bliža tako čudovito, da ga v svet zatopljen človek ne more spoznati. Krščanska verna duša pa ima pred tistim nerazumljivim prihodom božjim lep izraz »božji obisk«, ki ga pristrčno in dobrodošlo sprejme. Tako govore seveda samo globokoverna, krščanska srca, drugoverci pravijo temu le slučaj, usoda ali kletev.

Gotovo je, da je tudi preprostem, molitvenemu in versko gorečemu človeku težko izreči dobrodošlico božjemu obisku in mu vsekdar odpreti hišna vrata na stežaj. Tudi njihovo človeško in slabotno srce se krči v bolesti, tudi njih objame strašna tesnoba, če je to res Gospod, ki jih obiskuje z boleznijo, z raznimi nezgodami, revščino in brezdeljem.

Tam na belih blazinah že mesece in mesece leži trpeča mati. Izmučena od vročice in utrujenosti moli k božjemu Odrešeniku. Mož in otroci trepečejo v globoki bolesti in si ne vedo več pomagati. Ubogo človeško srce gine brezmišelnost v taki boli in ne najde nobene sledi, da bi se zavedlo »Mimohoda Gospodovega«. Nima nobenega pogleda za svetlo luč božjega obiskanja. Če pa otroško zaupajoča žena v svoji trpeči notranjosti in brezupnosti za hip zapre oči in prisluškuje v svojih mislih in molitvah svoji

globokoverni duši, tedaj se dvigne prepričevalno iz dna srca iskrena beseda: Kjer je bolečina, tam je Bog. Potolažena je, da je prišel Bog k njej v njeno sobico, četudi z boleščjo. V tem zaupanju se resnično verno ljudstvo ne pusti motiti. Živi v zvestem in trdnem prepričanju, da so križi in bolečine poslanci božji in da s skrbjo, ki istočasno objame vso hišo, tudi Bog vstopi.

Ali morete vi v vaši hiši tak božji obisk tudi verno pozdraviti? Morebiti bi bil tudi vam tako potreben, kakor nečakinji svetega arškega župnika? Nekega dne je prišla Margareta Humbert iz Ecullya k Janezu Marija Vianneyu, da bi mu priporočila svoje bolno dete. »To je zrel sad za nebesa,« ji je odgovoril brez obotavljanja, »ti, moja nečakinja, pa potrebuješ križev, da misliš na Boga!«

Spoštujte duhovnika.

Na uredništvo katoliškega lista je poslala plemenita gospa naslednji dopis: »Ohranite duhovniku nasproti hvaležno razpoloženje. Starši, naredite duhovniku veselje s tem, da svoje otroke vzgajate k ljubezni in spoštovanju do njega, tako bodo otroci tudi vas višje cenili in spoštovali. Dajte svojim otrokom dober zgled. To pomaga več, kot vse besede in opomini. Pa tudi zahvalite se duhovniku z besedami. Kar vidite dobrega na njem, govorite o tem, varujte ga pred neopravičenimi napadi. Kadar kliče resnica po pričah in nobena usta nočejo prelomiti molka, ti osramoti podleže! Bog ti bo poplačal tvojo zvestobo.« Tista, ki je to pisala, je protestantinja. Sama pove, zakaj je pisala. »Morala sem to izpisati iz svojega srca, ker si ne morem razložiti žalostnega postopanja katolikov do svojih duhovnikov.« Nepotrebno je vprašanje, kje se je to zgodilo. Ta opomin bi bil na mestu v vsakem kraju, kjer prebivajo katoličani. Vsi si vzemimo k srcu ta resen opomin. Naš duhovnik je naš oče v najplemenitejšem pomenu. Spoštuj očeta!

P. Odilo.

Veliki katoličan.

Pred dobrim mesecem je ves učeni svet obhajal 100 letnico smrti francoskega učenjaka Ampere-a. Toda malo je bilo ob tem jubileju govora o resnici, da je bil Ampere ravno tako velik katoličan kot učenjak. Ozanam, začetnik Vincencijevih konferenc, se mora Ampere-u zahvaliti za svoje izpreobrnjenje. Živela sta namreč v isti hiši. Ozanam pravi, da je bil ozdravljen svojih verskih dvomov, ko je videl Ampere-a moliti sv. rožni venec v preprosti cerkvi. Kakor je sloveči mož živel, tako je tudi umrl in po njegovi želji so mu izklesali nagrobni napis: Tandem felix — vendar enkrat srečen!

P. O.

Najboljše zdravilo za živce.

Ko so v neki družbi zasukali pogovor na to, kako si človek pomiri živce, ako so po prenapornem delu preveč vznemirjeni, je bilo podanih več zdravil. Toda Haydn, veliki slavni glasbenik in skladatelj je molčal, dokler ni bil prisiljen, da pove svoje mnenje in svoje izkušnje. Rekel je: »Jaz imam v svojem stanovanju malo kapelo. Kadar sem truden, se skrivam vanjo in molim. To sredstvo me še ni nikdar varalo. Ta medicina gotovo pomaga.« — Naša doba je živčno bolna, nihče ne bo tajil. Ali ne bomo iskali pomoči v molitvi? Celo naš Gospod in Zveličar, kadar je bil utrujen, se je odtegnil v samotni in je govoril k svojemu Očetu. Molil je. Molitev ni samo prošnja, temveč tudi odpočitek na božjem Srečju. P. O.

Setev gre v klasje.

V španskem mestu Saragossa je bila pred kratkim oskrunjena ena najstarejših in najznamenitejših cerkva. Oskrunilo jo je divje krdelo otrok. Iztrgali so slike z oltarjev in s sten ter so jih zažgali. Policija je bila prisiljena, da je mladostne sramotilce cerkve razgnala. Čez nekaj dni pa pridejo otroci zopet ter so izropali vse, kar so lahko nesli s seboj. Porušili so celo oltar. Odšli so oblečeni v mašna oblačila. Komunistična setev gre v klasje. Kar delajo stari, ponavljajo mladi. Tako je vedno. Najprej kriči oče: Ni Boga nad nami! Potem začno klicati otroci očetu: torej tudi ni očeta nad nami! Najprej kriče vladarji: Ni Boga nad nami! Kmalu začno ponavljati podložni: Ni kralja, ni vladarja nad nami. Najprej kličejo bogatini: Ni Boga nad nami, denar je naš Bog! Potem dobe besedo siromaki, revolucionarji, boljševiki in tulijo: Ni več bogatinov nad nami! Poslušajmo Kristusa: Bojte se lažnivih prerokov!

Navzdol gre hitro.

Češkoslovaška, ki šteje 11 milijonov katoličanov, je tudi domovina »katoliške« českoslovaške cerkve. V tej narodni cerkvi so že pridobila zmago vsa »moderna« naziranja. Odpravili so vero v Sinu božjega in na njegovo resnično pričujočnost v presv. Zakramentu. Zavrgli so nauk o podedovanem grehu, o vicah in češčenju svetnikov. Sveto pismo se razlaga po človeškem razumu in je samo toliko vredno, kolikor ga veda prizna. Navzdol gre hitro. P. O.

Nerazumljiva so božja pota.

Gospod ne potrebuje naših dejanj. Zadostuje mu namen, ki je čist kakor kristal in velik kakor veselstvo. Meseca julija ob avionski nezgodi, ki je nas vse pretresla, je odpoklical Stvarnik k sebi gdč. Tilko Pivkovo, učiteljico na Čatežu.

Rojena Idričanka, je preživela svojo mladost v družinskem krogu, ljubljena in negovana od vseh. Po dokončani domači šoli je nadaljevala svoje študije pri uršulinkah v Ljubljani. Kot učiteljica je službovala najprej v okolici domačega kraja, pozneje na Čatežu. Vesela, zelo priljubljena, živahna, ljubiteljica športa in narave, ni našla v dobropoznanji človeški družbi tega, kar bi jo bilo osrečilo, zato je začela iskati večnostnih vrednot za delo in življenje. Čitala je življenje tistih skromnih, malih, a v resnici velikih duš, ki na globoko božanstven način umevajo velike potrebe socialno verskega življenja. Zbudilo se ji je hrepenenje po življenjskih idealih takega udejstvovanja, zato je sklenila, da se posveti misijonskemu delu za rešitev duš. Vprav na dan svoje smrti je bila sprejeta v Rimu v kongregacijo frančiškank, misijonark Marijinih.

Vsevečni je sprejel to njeno željo v žrtvi mladega življenja. Njena duša pa bo v nebeških višavah prosila božjega blagoslova za uresničenje velikih namenov božjega Srca in svete katoliške Cerkve. B. P.

Bodi velik v majhnem

Človeški napuh je nekaj prav posebnega. Vedno misli, da kaj pomembnega ustvarja, četudi gre za popolna nasprotja. Često zaničuje male žrtve, ker se mu zde brez cene. In če jo že doprinese, se vprašuje, ali se sploh izplača, ko si domišlja, da je vendar za kaj višjega poklican. Mnogokrat je ravno narobe. Z največjo težavo se kdo premaga v kakšni majhni stvari in brž se dvigne njegov napuh in pridiga tri dni kar naprej, kako visoko ga je ta žrtev povzdignila v božjih očeh, kako bi drugi ljudje v podobnem položaju podlegli itd., skratka, povzdigovanje samega sebe mu ovija okrog čela lovorjev venec, ki je milijonkrat prevelik.

Slabo je, če prinašamo žrtve iz napuha — pa najsi bodo velike ali majhne. Še slabše pa je, če iz ošabnosti zaničujemo majhne žrtve. V prvem primeru odženemo vse dobro, iz žrtve se rodi greh, v drugem se pa izpostavljamo nevarnosti, da ne bomo Bogu dali ne veliko ne malo — ali prav za prav tega, kar imamo mi za veliko ali malo. Bog ima namreč za naša dejanja čisto drugačno merilo kakor mi, kadar nas vodi napuh.

V tej obravnavi se ne bomo ukvarjali z onimi, ki vidijo v vsaki neznamni žrtvi ne vem kakšno veliko dejanje, seve le takrat, če so to žrtev oni sami doprinesli, ne kdo drug. Oglejmo si tiste, ki so jim navadne, vsakdanje dolžnosti, ki jih terja njih preprosti stan, premalenkostne in si zato želijo kaj višjega. Saj je mogoče, da je božja previdnost določila temu ali onemu širši delokrog in mu navdihnila primerno hotenje. Toda Bog ne nasprotuje sam sebi. V navedenem primeru bi tak človek gotovo ne opustil tega, kar mora sicer še storiti, marveč bi vse skrbno in vestno izpolnil, češ, to je priprava za moj cilj — in tako bi izpolnil božjo voljo.

Toda premnogi si le domišljajo, da so sposobni za višje mesto, postanejo zato nezadovoljni in ne soglašajo več z redom, ki ga hoče Bog. Živimo v času pozunanjenja in to je krivo, da gledajo ljudje samo na to, kar tako rekoč bode v oči. Zaradi tega je njih prizadevanje popolnoma napačno: hočejo blesteti in svetiti se, hočejo povsod prvo besedo in veliko veljavo, skušajo doseči, kar imajo oni za veliko, s tem pa izgubijo ono, kar se njim sicer majhno zdi, pa je veliko v božjih očeh; ker pa tiste domnevne vrednote, za katere se poganjajo, ne dosežejo, doživljajo na koncu le bridkost in razočaranje, če ne spremene svojega mišljenja. Ne govorimo samo o onih, ki cenijo le zemeljske dobrine. Tudi na religiozne ljudi vpliva duh našega časa, da zelo lahko zaidejo na napačno pot in iščejo, kako bi postali veliki. Nočemo enostransko soditi in priznavamo, da so tudi danes — kot v vseh časih — ki z vsem srcem služijo svoji stvari in se prav s tem dokopljejo kam više. Kljub temu ni neumestno vprašanje, ali znamo dovolj ceniti majhno in najmanjše, ali res iščemo veliko v malem. Večina ljudi more edino tako doseči kaj velikega, zlasti pa velja to onim, ki hočejo postati veliki z izvrševanjem velikih del.

Mala Terezika je prav zato tako priljubljena, ker je hodila po poti duhovnega otroštva, ali — kakor je sama rekla — po poti duhovne preprostosti in je hotela tudi drugim to pot pokazati. Pa ona ni prva in edina, ki je šla po tej poti, prav za prav moremo o vsakem svetniku trditi, da je edino tako dosegel svoj cilj. Ne bi postal svetnik, če bi zanemarjal majhne vsakdanje dolžnosti in bi mu bile majhne žrtve premalenkostne. Vsi vemo, kako skromna je bila Mati božja na zunaj po svojem stanu in delovanju in kako velika je bila v vsem! Najmanjše, kar je storila, je bilo tako veliko v božjih očeh, da morejo iz zasluženja, ki ga je ona pridobila, zajemati neštevilni ljudje do konca časov.

Še poučnejši kot primer preblažene Device je v tem oziru zgled Zveličarja. Zares, prav nič težko bi mu ne bilo daleč prekositi vse zemeljske velikane. Že kot otrok bi mogel vršiti dela, ki bi nad njimi strmel ves svet. A evangelij nam nekako prisiljen komaj poroča o njegovem božjem izvoru in človeškem rodu, nato pa nam — izvzemši zgodbe o dvanajstletnem Jezusu v templju — do njegovega očitnega nastopa ne ve o njem povedati nič drugega, kakor da je živel kot tesarjev sin v Nazaretu in bil pokoren svojim staršem. Nimamo popolne podobe našega Odrešenika, če se oziramo le na jaslice in na križ in poznamo najvažnejše nauke Boga-človeka, vso njegovo mladost pa nepazljivo prezremo. Tako nastane v našem duhovnem življenju sama po sebi neka praznina: ni vzpodbude, ni posvečenja, ni veselja pri majhnih vsakdanjih opravilih, ne vidimo nešteti možnosti za majhne žrtve.

Naše življenje poteka večinoma v majhnih, neznatnih oblikah. Komur se zdi, da je pri velikaših tega sveta drugače, naj preudari, kako jim nuja narekuje njih vsakdanje delo, veliki praznični obhodi in bleščeči nastopi in druge take stvari se pa tudi pri njih ne ponavljajo prevečkrat. Večini ljudi pa je usojeno, da ne bodo vse življenje nikjer stopili bolj očitno na plan. Zato je Zveličarjevo skrito življenje in trdo delo v Nazaretu za vse človeštvo neskončno velika pridobitev. Bog-človek, ki je vedel, kako v splošnem poteka naše življenje, nas je hotel s svojim zgledom prav živo opozoriti na prave življenjske vrednote. Trideset let je živel v (neznatnem) skritem Nazaretu kot tesarjev sin in le tri leta je trajalo njegovo očitno delovanje. Smo že kdaj temeljito preudarili ta razloček in nauk, ki nam ga je hotel s tem dati?

Še nekako bolj vsiljivo nam pridiga Zveličar v zakramentu, kako spolnuj velike stvari in kako postani velik. Neredko trdi kdo, da so se premišljevalni redovi že preživeli in da bi bilo najbolje, da se popolnoma zatro in odpravijo. Ljudje, ki tako govore, dokazujejo samo to, kako zelo so obviseli na površju vere in kako zelo vpliva nanje duh časa, ki ceni le to, kar je zunanje, in daje zato na religioznem polju le zunanjemu apostolatu kaj veljave. Gotovo je zunanji apostolat neobhodno potreben, a uspeh more doseči le, če temelji na notranjem.

Vse premišljevalne duše — ali bolje: vsi pravi molilci se bodo vedno lahko opirali na zgled Boga-človeka. Vsakdo ve, da živi Zveličar v zakramentu čisto premišljevalno življenje. Dobro vemo, da razlagamo božje stvari s človeškimi besedami. Če pa hočemo na kak način označiti samotnost in odtegnjenost evharističnega Boga od sveta — tako rekoč njegovo željo, da bi se skrila, ga ne moremo nikoli prikazati kot enostranskega, v zunanje delovanje usmerjenega človeka; na evharističnega Zveličarja bomo marveč morali misliti kot na tistega, ki najbolj goji premišljevalno življenje. Vzlic temu pa je in ostane največji vseh apostolov. S svojo molitvijo, s svojo daritvijo, vdanostjo, zgledom, s sv. Duhom, ki izhaja iz njega, s svojo božjo ljubeznijo do Boga in do bližnjega deluje neprestano. Vse, kar dela, je nezatno v očeh sveta; saj kaj naj svet najde velikega na tejle majhni hostiji, ki jo more duhovnik položiti sem ali tja, jo nesti k obhajilni mizi ali jo zapreti v tabernakelj, da ostane tam tiho in skrito noč in dan!

V Zveličarjevi šoli se brez truda naučimo — če le hočemo — ceniti majhno in najmanjše. Če je on, božji sin, v Nazaretu tiho in skrito delal toliko let, kakor da bi bil zadnji med ljudmi, kako naj bo nam, revnim umrljivim ljudem kako opravilo, ki je po božji volji, premalenkostno, premalo pomembno! Če bi bila veličina res tam, kjer jo išče svet, potem bi moral Zveličar drugače usmeriti svoje zemeljsko življenje in tudi svoji

evharistični pričujočnosti bi moral dati drugačno obliko. Tako pa moramo mi iskati vrednote, kjer jih je on sam našel. On nas uči, da ne gre za to, kaj delam, ampak za to, kako delamo. Tudi najmanjše dejanje more po ljubezni postati veliko. In prav to je, kar Bog od nas pričakuje. Božja mati je bila vedno enako sveta, najsi je molila ali opravljala najnižje hišne posle. Podobno je z vsakim svetnikom. Marsikateri ni vse svoje življenje storil kaj takega, kar bi bilo v očeh sveta imena vredno.

Kako predrzno bi bilo spričo Zveličarjevega zgleda, če bi mi, ki sami iz sebe prav nič ne premoremo, vedno le na velika dejanja in na velike žrtve mislili! Saj ljubi Bog lahko kdaj od nas zahteva velika dejanja in velike žrtve, kot se je to n. pr. često dogajalo med svetovno vojno. Toda le tisti bo svoji nalogi kos, kdor je prej bil vedno skrben za malo in za najmanjše v božji službi. Naš božji Učenik ni potreboval takega šolanja, pa se je vendar (nenavadno) nesorazmerno dolgo v tem vadil, da bi nam dal prav živ zgled. In isti zgled nam daje v sveti Evharistiji na vseh oltarjih do konca sveta. Samo to je veliko, tako nam pridiga brez prestopka, kar je veliko v božjih očeh, čeprav ljudje nikoli nič o tem ne zvedo ali čeprav se jim zdi to celo zaničljivo. Tako se neredko zgodi, da se celo dobromisleči zelo motijo v presojanju drugih, da celo goreči katoličani niti ne slutijo (da imajo svetnike med seboj), da živijo svetniki sredi med njimi. Božja volja je edino, za kar pri naših dejanjih gre; ona je vedno sveta, modra, pravična, polna milosti, zato postane tudi tisti, ki jo izpolnjuje, deležen omenjenih božjih lastnosti. Najmanjše delo, najmanjša žrtev, ki smo jo doprinesli zedinjeni z božjo voljo, velja več kot najbolj junaška dejanja in žrtve, ki smo jih storili proti božji volji ali brez nje. Prav tako more eden in isti človek v najmanjše dejanje, ki ga stori, položiti več zedinjenja z Bogom in več ljubezni do Boga in do bližnjega kakor v kakšno veledelo, ki nad njim svet ali celo najboljši ljudje strmijo.

To je tista velika skrivnost, ki se je naučimo v šoli Boga-človeka: da opravljamo sicer najnižja dela, pa vendar po Njem, pa vendar in v Njem najdemo neskončno bogastvo božje. V tem smislu moramo obleči Kristusa in iskati njegove veličine tam, kjer jo je on iskal, v vsem, kar ljubi Bog od nas zahteva, pa naj bo še tako neznatno in malo pomembno. Varujmo se posvetnega duha, ki hlasta le po velikem in si zida gradove v oblake, varujmo se pa tudi duhovne ošabnosti, ki nam dopoveduje, da so majhne čednostne vaje za nas nekaj prenzkega, in nas oropa vsega: ne izpolnjujemo več božje volje, nismo več združeni z Zveličarjem, ne ljubimo več, nismo ne ponižni, ne pokorni, ne skromni, nimamo več zaupanja, skratka, pripravi nas ob sleherno notranjo vrednoto.

Gotovo je nekaj prav vsakdanjega — prav za prav navadnega, da zjutraj vstaneš, se umiješ in oblečeš; to velja končno za kneza kakor za berača. In vendar si lahko iz tega preprostega ravnanja pridobiš nezrečeno veliko, če le hočeš. Daj, vstani točno, da spolniš sveto voljo božjo, da se mu zahvališ, ki je vso noč bedel nad teboj in s svojo milostjo deloval v tvoji duši, da se prav dobro pripraviš na vstajenje ob koncu sveta, da v prisrčnem pogovoru zvežeš za ves dan svojo dušo z Jezusom, da se goreče udeležiš svete maše in združiš svojo daritev z njegovo. Saj to more storiti — in to tudi naj stori — vsak katoliški kristjan. Vsak naj točno vstane, kakor terja gorečnost za čast božjo in zdrav človeški razum; vsak naj svoje srce brž povzdigne k Bogu, vsak naj se udeleži svete maše, če mu to njegov poklic dopušča — žal, da jih je premnogo, ki bi često mogli, če bi le hoteli. Toda kdo prešteje mlačneže in lenuhe, ki se jim še sanja ne, da je potrebno točno vstajati in ki so prebojazljivi, preuvelji in preslabotni, da bi svoji lenobi napovedali boj, ki so zadovoljni, če se jim posreči, da

na pamet zdrdrajo kakšno jutranjo molitev, ki se jim zdi preveč, da bi se ob delavnikih udeležili svete daritve?

So ljudje, ki si domišljajo, da so prav dobri kristjani, če gredo samo ob nedeljah k maši, čeprav bi mogli iti vsak dan. In vendar niso storili nič več kakor to, kar je potrebno, da se ogneš smrtnega greha. Mar bo kdo zares trdil, da je to že velika popolnost? Ali je res dober kristjan, kdor iz gole udobnosti večkrat v tednu zamudi sveto mašo, ali kdor si ne prizadeva, da bi se v svojem srcu z Bogom pogovarjal? V očeh sveta je seve nekaj majhnega ali celo neumnega, če živi človek urejeno življenje in točno vstaja. Toda ljubi Bog sodi o tem drugače. Morda si se poznega vstajanja že tako navadil, da se ti zdi boj proti tej razvadi velika žrtev. V resnici pa je to komaj žrtvica — zakaj kje ne bi bile sicer težke žrtve? Vzdigni se torej in že zvečer si vse tako uredi, da boš zjutraj lahko vstal, ko bo čas! V očeh sveta ne bo to sicer nobeno veliko dejanje in tudi v cerkveni zgodovini se ne bo o njem govorilo ali pisalo, toda zaznamenovano bo v knjigi življenja. Po človeško govorjeno nisi sicer nič pridobil, velik pa je tvoj dobiček pri Bogu, saj si si pridobil njega samega. Ti mar ni dovolj, če je Bog zaradi tvojega dela s teboj zadovoljen in te blagoslavlja, te pritegne nase in postane tvoje plačilo in tvoje bogastvo?

Daj, enkrat premisli vse te majhne žrtve, na katere naletiš že zjutraj in čez dan. Pri oblačenju opaziš, da tvoja obleka ni v redu, in že te grabi nepotrpežljivost. Zatri jo v ljubezni do Boga in njemu daruj svojo nadlogo in tisti dve minuti, ki jih rabiš, da spraviš obleko spet v red. Ali če se ne počutiš čisto dobro, če kaj iščeš, pa ne moreš najti in podobno. Zakaj ne doprineseš iz teh malenkosti žrtev, ki so Gospodu prijetne? Morda si se navadil velike počasnosti, če ne celo slovesnosti, v vsem, kar se tebe tiče. Zakaj se ne premagaš in nisi malo urnejši iz ljubezni do Boga? Morda si tudi prelen, da bi pri oblačenju ali čez dan svojega duha povzdignil k Bogu. Tudi tu imaš priliko, da ga razveseliš, sebe pa obogatiš. Pomisli, kako sta Zveličar in Mati božja morala prav tako vstajati kakor ti in s kakšnim (gorečim) srcem sta začela svoje dnevno delo. Občevati moraš z ljudmi, ki ti niso všeč; predte postavijo jed, ki nikakor ne spada med take, ki ti dišijo. Poleti ti je nadležna vročina, pozimi mraz. Iz vsega tega lahko kuješ kapital za napredek svoje duše in v slavo Troedinega. Naj je žrtev še tako majhna, ne zaničuj je, saj ti jo je ljubi Bog postavil na pot, in skrbi za to, da boš vršil velika dela.

Saj zdaj poznaš cvetke, ki na skrivnem cvetejo v božjem vrtu. Veš, da tiste, ki bi na veliki cesti rade zbujale pozornost, nikoli ne uspevajo. (Ne glej na oči sveta, ampak na božje oči.) Ne zmeni se za oči sveta, brigaj se marveč za božje oko, to je z drugimi besedami: živi po veri, pazi na bit ne na svit, na to, kar je resnično kaj vredno, ne na to, kar se sveti. Za tega duha gre, njega je naš čas posebno potreben. Tudi neverni krogi tožijo, da je tako malo notranje bogatih, poštenih ljudi. Vzrok je v tem, ker rastoča nevera in verska brezbržnost ne more izklesati nikakega notranjega, klenega značaja. To more le globoko ukoreninjena in živa vera, vera, ki nas vnema, da hodimo po poti, ki nam jo je ukazal Bog, in nas spodbuja, da smo mu zaupno vdani. Moderni duh je ves usmerjen v uspeh, seveda le na zunanji uspeh, saj drugačnega ne pozna. Potrebno bi bilo popolnoma preokreniti življenje, tudi na religioznem polju, v kolikor se je ta duh tam udomačil. Ta prememba pa se da doseči le z molitvijo in gorečnostjo posameznikov, ki so prodrli do spoznanja resnice; le sveti Duh more prenoviti obličje zemlje, on edini more srcu vlti novo mišljenje, le on more duši razodeti vrednoto majhnega in najmanjšega in najskromnejšemu delu dati svoj sveti blagoslov. Naj torej Zveličar, tesarjev

sin, znova in zmeraj pošilja svojega Duha, da bomo vršili vsakdanja opravila z isto ljubeznijo in zvestobo kot on in da bomo tako za vse, kar počnemo, Boga samega prejeli za plačilo.

Sedaj poznaš skrivnost, s katero premagaš puščobo in vsakdanjost svojega dela. Najmanjša opravila, ki se tako često ponavljajo, da ti grede že na živce, zadobe sedaj visoko vrednost in sveti blagoslov in vlivajo tvoji duši novo življenje. Da si le rečeš: Bog hoče, da to storim; on je moje plačilo, moje veselje pa je, da sem mu jaz všeč.

Če gledaš s te strani, ne najdeš opravka, ki ne bi prispeval k božji časti in te njemu približal, pa najsi le roko podaš ali korak napraviš in se to na zunaj zdi čisto brezpomembno. Če le imaš pravo ljubezen, pa samo enkrat potegneš s peresom, le enkrat zamahneš z motiko, le enkrat ubodeš šivanko, nudiš Bogu, sebi in človeštvu več kot najvišje znanstveno ali umetnostno delo, čeprav bi se oboje tikalo religioznosti. Če se te polasča dvom, misli vedno na sveto Družino v Nazaretu. Ko sta naš ljubi Zveličar in sveti Jožef delala z žago in kladivom, mar meniš, da je bilo njuno delo v božjih očeh manj vredno kot misijonska popotovanja sv. Petra in sv. Pavla? Nikoli ne gre za to, kaj delaš, da le ni proti božji volji; marveč za to gre, kako delaš, to je, v koliko si z Bogom združen. Tako ti čisto navadna opravila donajajo neštevilne zaklade. Na ta način obdržiš dušni mir, četudi vidiš, da je poklic drugih na zunaj mnogo uglednejši od tvojega in da se ponajajo z večjim zunanjim uspehom. Rad boš doprinašal majhne žrtve, če bo treba, pa tudi večje, kakor že bodo terjale tvoje stanovske dolžnosti.

Zelo slabo in nepopolno bi pojmovali žrtev na križu, če bi hoteli videti v njej samo, kar nam tako rekoč pride na misel. Jezus Kristus ni izročil vsemu trpljenju in bolečinam, ki jih sploh more prenesti človeška narava, samo svojega telesa, ampak tudi svojo sveto dušo, ki je tesno združena z božjo »besedo«, vse njene muke, njena nagnjenja, hotenja, smrtni boj in zapuščenost, ki je izvila njegovemu srcu oni poslednji krik: Moj oče, zakaj si me zapustil? V tem stanju je ponazoril vse na smrt obsojeno človeštvo; človek je bil v resnici zadet od smrti v najskrivnejših globinah svojega bistva. Potem je vse bilo »dopolnjeno«, tako kazni kakor odrešenju. Torej vselej, kadar stopi mašnik k oltarju in tu po božji uredbi obnavlja to neizrekljivo daritev; vselej, ko se te nekrvave daritve udeležijo verniki, se morajo tako verniki kot mašnik darovati, kakor se je Jezus Kristus sam daroval. Njih daritev, z njegovo strnjena, mora biti kakor ona: brez pridržka. Zakaj tudi mi smo v Jezusu in z njim privezani na križ, trpimo zase, za svoje brate, za žive in umrle, za veliko človeško družino. To je nagnilo sv. apostola Pavla, da je izrekel pretresljive besede: »Zdaj se veselim v trpljenju za vas in s svoje strani na svojem mesu dopolnjujem, kar nedostaja bridkostim Kristusovim za njegovo telo, ki je Cerkev. Ne, kakor da bi trpljenje Zveličarjevo ne bilo več kakor obilno, da »odjemlje greh sveta« in zadosti božji pravičnosti; ampak ker mora to sleherni izmed nas doživeti sam v sebi in ker smo udje e n e g a telesa, ki je telo Kristusovo in trpi v nami vse naše bolečine, tako da so naše bolečine kakor kos njegovega lastnega trpljenja. O Jezus, darujem se s teboj; darujem se vsega. Tukaj sem na oltarju! Gospod, dopolni daritev! Uniči v meni vse, kar je še zavrženega človeka: tiste zemeljske želje, nagnjenja, poželenja, tiste čute, ki me begajo, tisto telo greha. Z očmi, uprtimi na tvoj križ, hočem govoriti: »Vse je dopolnjeno!«

Lamennais.

Božji služabnik dr. p. Viktricij Weiss

(Nadaljevanje.)

P. Viktricij v starosti.

V avgustu 1908 je končno za vedno odložil p. Viktricij službo provincijala po preteku določenih 3 let. Dosegel je starost 66 let. Večkrat je bolehal. Zato ni bil zmožen še za enkratno dobo provincijalne službe. Sploh ni od tedaj več nobene predstojniške službe opravljal. Svoja zadnja leta je preživel v samostanu Vilsbiburg pri Landshutu. Tamkajšnja kapucinska cerkev je posvečena Materi božji. Tu je sklenil tek svojega življenja v oktobru 1924. Teh 16 let njegovega bivanja v Vilsbiburgu je ožarjenih od obilnih dokazov njegovega čednostnega, zares pobožnega, rekli bi svetniškega življenja.

Dokler so mu dopuščale moči, je pridno pomagal v dušnopastirskih opravilih v domači kapucinski cerkvi. Na deželo ga niso predstojniki več pošiljali radi starosti. Največ je deloval v spovednici in to do zadnjih dni zemeljskega življenja. Vsakovrstni verniki raznih stanov so se zatekali k spovednici častitljivega starčka, zlasti pa moške in mladeniči. Ko so že vsi drugi spovedniki končali svoje delo, je p. Viktricij še vedno imel lepo število vernikov, ki se niso dali odpraviti od njegove spovednice, dasi ni bil počasen spovednik. Res je, nekatere je pripeljalo k njegovi spovednici dejstvo, da je bil p. Viktricij silno ljubeznivega značaja. Še več pa jih je priromalo k njemu radi občno znane iskrene pobožnosti. Ko mu je pozneje posluš oslabel, se je preselil v spovednico za gluhe zraven zakristije. A ta spovednica je bila precej nerodna, nepriljučna. Imenovali bi jo lahko: mučilnico. Vkljub temu je starček ob nedeljah in praznikih predpoldan štiri do pet ur v njej presedel — in to še celo četr let pred smrtjo kot 82 letnik. Po tako dolgem sedenju je bil telesno popolnoma izmučen. Skoraj vsi duhovniki v okolici so si ga izvolili za spovednika. Prav posebno so se nanj obračale one duše, katere so mučili razni dvomi, škrapeljni. Vsak spovednik ve, koliko potrpežljivosti mora imeti dušni voditelj škrapulantnih oseb. Ne bomo navajali raznih slučajev, iz katerih se vidi čudovita potrpežljivost p. Viktricija.

Več let je z vso vnemo in prisrčnostjo vodil duhovne vaje v samostanu karmeličank — od leta 1908—1914, dokler ga ni razbremenil novi gvardijan. V domači Marijini cerkvi je z veseljem pridigoval ter Marijo poveličeval. Večkrat je mlajšim patrom dajal modra navodila o sestavi pridig, o ravnanju spovedancev v spovednici itd. To pa je tudi lahko storil, saj je imel bogate skušnje za seboj. — Dokler so mu oči še dobro služile, se je pisateljsko udeleževal v nabožnem listu: »Večna molitev.« Vsega skup je spisal za ta list 114 člankov. Iz njih veje prisrčna pobožnost in globoka bogoslovska veda. Vendar pa je pisal vse v tako preprosti obliki, da so ga lahko umevali tudi preprosti čitatelji. To pa radi tega, ker je svoje nauke osvetlil s prav nazornimi zgledi.

Kot bivši provincijal je p. Viktricij živel tudi pozneje v pokoju enako vestno vsem sobratom v zglede in ni delal nobene izjeme. Posvetil pa je v starosti, prost predstojniških skrbi, več časa molitvi.

Stari ljudje gredo kaj radi svoja pota in se težko dajo od drugih voditi ali si vzeti kako njihovo navado. Včasih postanejo nekako čudni, smešni in celo trmasti. Na p. Viktriciju ni bilo nič kaj takega opazovati. Dokler je še imel kaj telesnih moči, se je vestno udeleževal samostanskih

vaj, v koru, obednici in skupnega razvedrila. Polagoma je oslabel njegov posluh, a k določenim govornim uri je v duhu pokorščine še vedno prihajal. Še bolj kot prej, je vzljubil sveto ubožstvo. V svoji celici ni hotel ničesar imeti, kar bi bilo odveč. Vse pa je bilo v najlepšem redu in snažno. Njegova redovna obleka je bila sicer revna, preprosta, vendar pa snažna. Za vsako reč, ki jo je potreboval, je lepo prosil z božjim blagoslovom predstojnike, kakor kak novinec. V hrani je bil skromen, z vsem zadovoljen. O kaki olajšavi od cerkvenih ali redovnih postov ni hotel nič slišati, niti v starosti. Ni se pritoževal nad hrano in ni zahteval zase kakih posebnih jedi. Pokorščino je ljubil od prvega dneva vstopa v samostan do smrti. Neki sobrat iz njegove dobe označuje njegovo pokorščino takole: »P. Viktricij je bil otroško pokoren. Lastne volje ni poznal, marveč le voljo predstojnikovo. Nikdar ni ugovarjal, nikdar ni bil razburjen, naj se mu je ukazalo karkoli.«

P. Viktricij se je vedno dobro spominjal redovnih odredb in ukazov. Če so vsi drugi nanje pozabili, on ni pozabil. Goethe pravi: »Kjer manjka zanimanje, manjka spomin.« Te besede pesnikove bi lahko obrnili: Čim več zanimanja ima kdo, tem boljši mu ostane spomin. Ker p. Viktricija ni nobena reč tako zanimala kot spolnjevanje božje volje, zato se je tudi tako močno zanimal za odredbe in povelja višjih. Še kot starček je skrbno sledil vsemu, kar se je v provinciji godilo. Za izključno posvetne novosti se nikdar ni kaj posebno brigal. Kar pa se je tikalo papeža, usode katoliške Cerkve, mu je bilo najbolj pri srcu. Njegovo oko je zažarelo, kadar so sobratje govorili o papežu ali katoliški Cerkvi. Če ni česa razumel, kar so govorili, je prosil sobrate za pojasnilo. Veselil se je s svetim očetom ob času zmage nad sovražniki Cerkve. Žaloval pa, če je slišal, da so sovražniki v kakem oziru zavladali.

Premotrimo njegov dnevni red. Z drugimi sobrati je vstajal ob 4.45. Po skupnih molitvah se je pripravil za sv. mašo, katero je še kot starček navadno opravil ob $\frac{1}{2}$ 6. Po sv. maši je opravil zahvalo ter se udeležil vseh sv. maš ob $\frac{3}{4}$ 8, ako ni bil zaposlen v spovednici. Nato je zajtrkoval ter še prisostvoval vsakdanji sv. maši ob 9. — Odkar je oslabel na očeh, je zaprosil enega patra, da mu je po deveti sv. maši prebral tvarino premišljevanja za drugi dan, enako tudi kak odlomek iz življenja svetnikov. Ob 2 popoldne je v domači kapelici molil sv. križev pot. Proti večeru je zaprosil, da mu je kak pater bral nekoliko o presv. Srcu Jezusovem. Sicer pa je bilo splošno prepričanje sobratov, da je p. Viktricij vedno molil, kjerkoli je bil: na samostanskih hodnikih, v obednici, celo pri razvedrilu. Zlasti je pogosto ponavljal tako zvane kratke vzdihljaje. Ganljivo je bilo videti, kako je starček po sv. maši v koru nepremično klečal. Solze, s katerimi je bila klop orošena, so pričale, s koliko pobožnostjo in prisrčnostjo se je zahvaljeval Zveličarju. Sicer so to že v njegovem prejšnjem življenju opazovali, a ne v toliki meri. Bog mu je torej brez dvoma podelil dar svetih solz. Kadar je molil sv. križev pot v samostanski kapelici, se mu je videlo, da nekako s Kristusom trpi. — Znano je, da se je pobožnost presv. Sreca Jezusovega gojila že v njegovi rojstni hiši. Ta pobožnost mu je tudi pozneje ostala v srcu. Kot provincijal je določil, da se morajo vsi patri in brati v vsakem samostanu — če niso zadržani — vsak prvi petek v mesecu ob primernem času zbrati v koru pred Najsvetejšim ter skupno opraviti posvetilno molitev presv. Srcu Jezusovemu.

V svoji celici je imel podobo presv. Sreca Jezusovega, ki jo je prisrčno častil. Okoli te slike je bilo vse polno molitvic z odpustki za srečno zadnjo uro. Na obratni strani te slike je bila od njega lastnoročno napisana sledeča molitev, ki velja lahko kot nekaka njegova oporoka:

»Moja zadnja volja je, svoje življenje skleniti v spolnjevanju presvete volje božje. Prav prisrčno prosim Boga, da bi v njegovi ljubezni umrl. Svoje telo obsodim, naj segnije in postane hrana črvom, da zadostim božji pravičnosti, ker sem z njim grešil. Svojo dušo izročim v roke božje v združenju z Jezusom, ki ga prosim, naj jo s svojo dragoceno krvjo očisti.«

Tudi molitvici: »Žalostna je mati stala« in »Strašen dan bo dan plačila«, je pogosto ponavljal. Ko je na očeh oslavel, je prosil nekega patra, naj mu molitvico »Žalostna je mati stala« napiše z velikimi in debelimi črkami, da jo bo mogel brati. Skoraj vedno je po sv. maši opravil molitev za milost subdijakonata, v kateri je še posebno izražena prošnja za sveto čistost.

Marijo je vse življenje prisrčno ljubil in častil. Ko so mu oči odpovedale, je tem bolj pogosto in prisrčno opravljal sv. rožni venec v nadomestilo drugih molitvic. Starčka je ljubi Bog, ki svoje služabnike pre-skuša, obiskoval z raznimi križi, tako, da se mu je izpolnilo, kar je v molitvici v čast presv. Srcu Jezusovemu izgovarjal: »Želim s križanim Zveličarjem križan biti.« Odpovedala so mu ušesa, oči, noge so otekle in se odprle. Trajno kašljanje mu včasih ni pustilo spati cele noči. Nikomur ne zamerimo, če nam o svojih bolečinah pripoveduje in jih opisuje na dolgo in široko. O p. Viktriciju pa nam sodobniki zagotavljajo, da ni nikdar sam od sebe začel pripovedovati v svojem trpljenju. Ob času hudega trpljenja je slišal njegov sosed celice kratko vzdihovanje. Če ga je brat strežnik povprašal o bolečinah, je mirno odgovoril: »Se že da prenašati.« Samostanski zdravnik ga je šestnajst let zdravil. Svoji družini je ta zdravnik vedno zatrjeval: Pater Viktricij je svetnik.

Telesne bolečine laže prenašamo kakor duševne. Ko je bil p. Viktricij razrešen vsakega predstojništva, marsikdo od mlajših kapucinov ni poznal njegovih zaslug za provincijo. Zaradi tega ga niso uvaževali v samostanu. Res težavna, neprijetna poskušnja zanj. Še hujšo muko so mu delale skušnjave obupnosti. Dozdevalo se mu je, da je od Boga zapuščen, da bo pogubljen. Posebno v zadnjih mesecih pred smrtjo so ga te skušnjave hudo in pogosto mučile. Strašna se mu je zdela misel, da bi bil na veke od Boga ločen — zavržen. Često so ga slišali vzdihovati: »Moj Jezus, usmiljenje! O Marija, moja mati, ne zapusti me!«

Nekaj posebnega na njem so opazili sodobniki v samostanu. Prosil je patra gvardijana, naj bi se nanj pazilo, li še dobro in prav mašuje. V to svrho si je želel najmlajšega patra, ki bi z njim še enkrat ponovil vse predpise glede opravila sv. maše. Res ponižen je bil p. Viktricij. To pa nam da slutiti njegovo svetost!

Kako je p. Viktricij občeval s svetimi ljudmi.

Vsak redovnik, ki spada k redu, kateri se peča obenem tudi z dušnim pastirstvom, mora od časa do časa občevati s svetimi ljudmi. In ti se ravno k redovnikom najraje zatekajo v dušnih dvomih in stiskah. Njim zaupajo svoje težnje in skrivnosti. To pa najbolj onim redovnikom, ki so zares redovniki z dušo in telesom in ki so znani kot pobožni, kot možje svete molitve ter učenosti. Dostikrat morajo redovni duhovniki iz pokorščine iti iz samostana pridigovat, spovedovat, vodit misijone ali duhovne vaje. Da, marsikateri redovnik mnogo več občuje s svetnimi verniki, kakor kak župnik kje v hribih. Seveda se pa mora redovnik skrbno varovati, da ga svet ne prepoji s svojim duhom, s slabimi navadami in krivimi nazori. Skrbeti mora, da ostane vedno sol zemlje. Prav je

imel P. Albert Marija Weiss, ki je rekel: »Redovne osebe se imajo zahvaliti za izredno spoštovanje, ki ga uživajo, edinole veri in vzvišenosti svojega stanu.«

Oglejmo si sedaj služabnika božjega p. Viktricija, kako je občeval s svetom. Splošno rečeno je manj z njim občeval, kot oni patri, ki so nekako trajno delovali v domačih misijonih, v dušnem pastirstvu. V samostanu je živel bolj skrito kot drugi patri. A vendar se mu je nudilo dosti prilik občevanja s svetom. Ob takih prilikah pa je zelo modro bilo njegovo govorjenje. Vsaka redovna oseba se z vstopom loči od sorodnikov, da lažje in nemoteno Bogu služi in ga pristrčneje ljubi. P. Viktricij se je v občevanju s svojimi sorodniki omejil na najpotrebnejše. Malokdaj je pisal sorodnikom, — a tedaj pa zelo pristrčno. Dokler so še živeli njegovi starši, jih je včasih obiskal, a navadno zelo na kratko. Svoje sestre Marije, provincijalne prednice na Dunaju v samostanu, ni nikdar obiskal, dasi ga je večkrat vabila in jo je sicer srčno ljubil. Ko je nekoč prišel v Regensburg k redovni preobleki svoje nečakinje, ni ostal pri tam poročeni sestri ali drugih sorodnikih, ampak v samostanu karmelitov. Kadar so ga sorodniki obiskali, jih je sprejel pristrčno in ljubeznivo. A ni se spuščal v dolgotrajne pogovore in poizvedbe o njihovih domačih zadevah in razmerah. Navadno je vpletal v pogovor lepe verske ideje in nauke. Njegova sestra pripoveduje, da po vstopu v samostan ni hotel od staršev nobenega darila sprejeti.

Kot kapucin je imel z mnogimi osebami razne zveze, včasih tudi dopisovanje, ker jim je bil skrben, vesten spovednik in dušni voditelj. Službo spovednika je vestno izpolnjeval. Ob nedeljah in praznikih je bil prvi v spovednici in jo je zadnji zapustil. Do vseh žensk je bil zelo vljuden, toda zelo previden in oprezen. O tem njegovem občevanju pravi neki njegov sobrat: »P. Viktricij nam je vsem za vzor, kako moramo in smemo občevati z ženskim spolom.« Ni zanemaril v nobenem oziru dolžnosti dušnega vodstva napram ženskemu spolu, a z nobeno ni izgubil niti ene nepotrebne besede. Pri neki priliki je rekel: »V toliko izgubi spovednik pri kaki duši na vplivu, v kolikor brez potrebe z njo občuje.« In p. Viktricij se je skrbno držal tega načela. Njegova pisma, ki jih je sem in tja moral pisati osebam zunaj samostana, so bila zelo vzpodbudna, polna globokih misli. V vodstvu spovedancev se je držal trdnih, jasnih, globoko segajočih načel. Ohranjena so nam v posebnem rokopisu. Kažejo nam, da je p. Viktricij kljub svoji milobi v vodstvu duš stavil nanje določne zahteve ter jih smotrno poučeval. Ni se zadovoljil samo z nekaterimi sladko donečimi besedami, pač pa je skušal duše vzpodbujati in dvigati v popolnosti.

Prvo njegovo temeljno načelo v vodstvu duš je bilo: Dušo prepričati, da je še slabotna, nepopolna, torej naj se ponižuje. Komur manjka to prepričanje, mu manjka temelj duhovnega življenja in napredka. Zato naj spovednik pomaga spovedancu, da vedno bolj samega sebe spoznava. Drugo temeljno načelo: Spovednik naj v spovedancu vzbudi živo hrepenenje po popolnosti. Tretje načelo: Spovedanec naj ne zaupa preveč v samega sebe, pač pa tem bolj v Boga. Ta nezaupnost v samega sebe ga varuje pred duhovno nečimurnostjo. S tem pravilom je združeval četrto: Pobožna duša mora biti čuječa in se zatajevati. V samozatajevanju pa morajo prednjačiti one vaje, ki odstranjujejo ovire notranjega napredka, — torej zatajevanje lastne ljubezni, navezanosti na posvetnost, zatajevanje slabih nagnjenj, strasti in zunanjih čutov. Najvažnejša zatajevanja so ona, katerih priložnosti nas več ali manj vsak dan srečavamo: težavno delo, potrpežljivo prenašanje raznih težav in poniževanj. Kar se tiče prostovoljnih zatajevanj in mrtvičenj, so ona najboljša, je učil, ki odtegujejo

tvarino radovednosti, ona, ki pri mizi odrečejo človeku tisto vrsto hrane, ki mu je najljubša. Glede drugih vrst zatajevanja, za katera prosijo spovedanci, naj bo spovednik trd in jih naj ne dovoli kar takoj in brez modrega preudarka. Drugi del čuječnosti podpira molitev. Spovednik naj skrbno navaja spovedance k stanovitni molitvi, zlasti jutranji in večerni. Večerni molitvi naj se stalno pridruži spraševanje vesti in kesanje. Nadalje je p. Viktricij priporočal spovedancem: pobožno prisostvovanje pri sv. maši, pogosto sv. obhajilo, kratke vzdihljaje, vajo, živeti v pričujočnosti božji. Razen tega je še nekaterim spovedancem na srce polagal pre-mišljevalno molitev. Zadovoljil se je pa tudi s takimi, ki so si prizadevali vsaj ustno molitev pobožno opravljati, skrbno poslušati božjo besedo ob nedeljah in praznikih ter po možnosti od časa do časa vršiti duhovno branje. Izven tega je priporočal dušam, naj se večkrat med delom spom-nijo kake verske resnice in se vanjo zamislijo kolikor mogoče — ali pa se naj priporočajo božjemu Srcu Jezusovemu. Take kratke vaje posvetijo dnevno delo. Peto njegovo načelo v vodstvu duš je bilo: Duša naj vztraja v boju zoper skušnjave in malosrčnost. Šesto načelo: Cilj, h kateremu naj se trudijo pobožne duše dospeti, je sv. ljubezen, ljubezen do Boga, ki je vez popolnosti. Dalje: Zares pobožna duša naj se varuje vsakega smrtnega greha in kolikor mogoče tudi odpustljivega in se obenem vadi v eni ali drugi čednosti, zlasti v enoličnosti volje z božjo voljo. Sedmo načelo: Mlačnost je najnevarnejši sovražnik božje ljubezni. Osmo načelo: Sovraštvo do greha. To točko, oziroma dolžnost pobožne duše je smatral p. Viktricij za najvažnejšo, kar je samo ob sebi umevno. Kolikor bolj raste v nas ljubezen do Boga, toliko večje mora biti sovraštvo do greha. A žalost nad storjenimi grehi nas mora spremljati celo življenje. Deveto načelo: Pobožne ženske naj posebno pazijo na njim lastne napake. In te so: Nestanovitnost, ker sicer dobro začnejo, a kmalu omrznejo. To pa zato, ker je njih gorečnost odvisna bolj od čustev. Nadaljnja napaka nekaterih pobožnih žensk je: Zanemarjanje stanovskih dolžnosti in želja dopasti ljudem, ne pa toliko Bogu. P. Viktricij je spovedancem posebno priporočal, naj vzljubijo sv. čistost in ponižnost in si jo kot sredstvo ohranijo. Končno je priporočal še krotenje, premagovanje jezika.

Iz teh načel se razvidi, kako resno je p. Viktricij smatral službo spovednika in dušnega vodnika. Nikakor pa ni hotel, da bi se spovedanci nanj kot človeka vezali. Nekdo izmed njih je skušal potom posredovanja drugega patra dobiti njegovo sliko. P. Viktricij pa je odgovoril: »Ni moja navada svoje slike komu pošiljati. Pač pa pošljem podobico s križem obloženega Zveličarja. To pa zato, ker so me zopet izvolili za provincijala. Slika s križem obloženega Zveličarja je najlepša moja podoba.« Nihče od spovedancev si ni mogel pridobiti njegove osebne zaupljivosti. Neka gospa se je izrazila: »Čeravno sem si prizadevala izraziti svoje zaupanje vanj, mi je vendar ostalo v srcu spoštovanje in nekak strah pred njim.« Celo moške so čutili do njega posebno spoštovanje. Neki pekovski mojster pri-poveduje: »Kdorkoli ga je videl, je bil prepričan: ta je svetnik.« K njemu so radi hodili k spovedi vsi stanovi, vsake starosti. Saj je imel poseben dar od Boga, da je vsakemu sv. spoved prijetno napravil.

Kot provincijal je občeval z različnimi ljudmi. Med temi so bile tudi odlične osebnosti, ki so dobro vedele ocenjevati tiste, ki so jim prišle v bližino. Le-te osebe so uvidele in spoznale v p. Viktriciju skromnega, vrlega, globoko učenega, a obenem silno ponižnega redovnika, duhovnika. Kratko zaključimo to poglavje: P. Viktricij je veljal tudi pri svetnih ljudeh kot izredno vzgleden, svet redovnik in duhovnik. Zato so ga vsi visoko spoštovali in cenili.

Dr. FR. W. FOERSTER — F. T.:

Zavist

Herman ima do vrha poln krožnik juhe, medtem ko dobi Mirko komaj polovico in razen tega samo en cmok, dočim štrle pri Hermanu kar trije kakor otoki iz globoke vode. Izenada popade Mirka bleda zavist in zdi se mu, ko da sploh ne more več trpeti svojega brata. In če opazi, da mati nekam posebno pazi na Hermana, nemara ker je zlasti potreben njene skrbi — se pri Mirku kar trajno naseli zavist. In zdaj nima le manj cmokov kakor njegov brat, marveč mu notranjost razjeda še strup, ki mu kratko malo pokvari vso jed: začne malone kar škiliti, ker obrača svoje oči neprestano na bratov krožnik. In ko je pred nedavnim celo odkril, da so Hermanovi čevlji tudi iz boljšega usnja kakor njegovi, mora poslej z enim očesom gledati tudi na čevlje in z drugim na krožnik juhe, njegov srd se spreletava od krožnika k čevljem in drsi nato zopet ob Hermanovih nogah k mizi.

Da, pomislite: Poznal sem takšnega Mirka in ko sem bil nekoč govoril o zavisti, je prišel k meni in dejal: »Dobro vem, kako je grdo in kako človeku vse zagreni, pa mi vendar srce ne da miru, da vselej vidim, da dobi vedno več in vse boljše nego jaz. Mama ga ima pač rajši, to sem že zdavnaj opazil.« Odgovoril sem mu: »Ljubi moj Mirko, saj je čisto prav, da kdo opazi neenake deleže, če je kdaj začel primerjati. Toda čemu prav za prav primerjaš? Saj bi lahko vendar že prej vedel, da na vsem svetu nista dva človeka, ki bi dobila vse enako, kakor tudi ne dobiš dveh svetlic, ki bi bili v enaki meri deležni svetlobe, vode in zemlje in prav tako bi si lahko mislil, da ni na svetu matere, ki bi lahko ob istem času pokazala vsem svojim otrokom enako vnanjo skrb. Nemara ima ž njim prav zdaj več sočutja, ker je slaboten ali pa ga je morala kot otroka tako zelo skrbno negovati, da ji je ta navada prešla v kri in meso. Ali pa bolj čuti ž njim kakor z drugimi, ker vidi, da ima v svojem značaju nekaj potez, ki mu bodo nekoč življenje še zelo otežkočile. In zdaj ji je nemara pri duši, ko da mu mora mladost še prav posebej osladiti — z eno besedo: ali sploh moreš vedeti, kaj se prav za prav godi v srcu kake matere? In odkod moreš vedeti, ali ji ne boš kdaj pozneje v življenju še bližji od Hermana, ko postaneš nekoč močan mož in vidiš, v kakšno oporo si ji. Ne, odvadi se zavisti, zakaj človeku je takrat pri duši, kakor če bi neprestano imel mor-

sko bolezen, vse vidi tako zelenkasto rumeno in veseliti se ne more ničesar več, ker vedno vidi kogarkoli, ki mu je še lepše. Ali si kdaj v pravljicah starega veka slišal o stimfalidah,¹ pticah, ki ljudem vse, kar bi se jim hotelo jesti, onesnažijo z gnusnim izmečkom. Takšne ptice so misli, ki jih rodi zavist. Onesrečijo te, kolikor le morejo. Prav imaš. Zgolj z naklepi tem pticam ne prideš do živega. V pravljici so tudi morali najprej poklicati Herkula,² da jih je postrelil z božjimi piščami. Takšno piščo ti mislim dati tudi jaz, namreč dobro misel, ki lahko ž njo za vselej ugonobiš ptice zavisti. Če bi hotele znova završati nad krožnikom tvoje juhe. Svetujem ti namreč: Prav nikoli ne pozabi, da oni, ki jim je na videz boljše in lepše kakor tebi ali ki bolj skrbe zanje, jim posvečajo več pažnje in so deležni večjih ugodnosti, da oni še dolgo niso zavidanja vredni. Zakaj navadno imajo ljudje, ki so bili v mladosti razvajeni in se jim je izpolnila sleherna želja, zelo otežkočeno svoje poznejše življenje, ker so premehkuženi in povrh nimajo daru, da bi skrbeli za druge in na druge mislili — in brez tega daru nikoli ne poznajo v življenju najdragocenejšega in najveličastnejšega — da bi koga ljubili iz vse duše in bili deležni njegove resnične ljubezni. Zato so oni, ki »jim je bolje,« pogosto zelo pomilovanja vredni. Nemara boš vprašal: »Kaj pa deček, ki je sirota in gre mimo razsvetljenega okna srečne rodbine, ali naj mar on tudi pomiluje te otroke? Mar jih ne sme po pravici zavidati?« Ne, zavidati ne. Kajti saj še ne ve, kakšna bo druga polovica njihovega življenja. Če bi lahko videl v bodočnost, bi nemara blagoslavljal hišo in dejal: »Oh, ko bi vedeli, kaj vas še čaka — kako vam privoščim, da se lahko zdaj še iz srca veselite! In ali ve, kakšno življenje je namenjeno še njemu samemu, ali mu ne bo mar vse bogato poplačano, kar pogreša sedaj? Da ima eden vse in drugi ničesar, takega slučaja ni na svetu. Bogastvo, sreča, ljubezen, zdravje, nadarjenost, vse to ni nikoli skupaj. Ta ima določene prednosti, darove in ugodnosti — drugi ima kaj drugega in mora vedno gledati, da napravi najboljše iz tega, kar mu je dano. Če torej nisi tako razvajan kakor Herman, bodi vendar vesel in se zato temeljito uči misliti na druge in docela pozabiti sam nase, bodi neusmiljen do sebe, da postaneš močan — in ko si to dosegel, te bo sram vseh svojih izletov na krožnike tuje juhe in ne boš več maral menjati s svojim bratom — da, nemara ga boš imel še enkrat rajše, če sprevidiš, kako težko se bori skozi življenje in nemara boš svojo mater prosil še za odpuščanje vseh svojih neumnih misli — če bo takrat še živela, kar pač iz srca upajva.«

Je nekaj lepih stihov Gerokovih,³ ki se jih lahko vselej spomnite, kadar zaide sreča mimo vas drugam — v njih je lepo povedano, kako vsa tuja sreča na prav poseben način odseva tudi v nas, če umemo dovolj pozabiti nase in jo uživamo iz vse duše:

Že mrači se v sobi in temni
in že dneva luč umira,
gori pri sosedu pa žari,
ko okno da je iz rubina.

Na zapad vsa stekla gorijo
v žaru škrlatnem, ki v mraku
ga sonce večerno
še siplje v dolino.

¹ V grškem bajeslovju ptice roparice s silnimi nogami.

² Herkul Heraklej, v grškem bajeslovju vzor moške moči in kreposti.

³ Karl Gerok (1815—1890), nemški religiozni pesnik.

In name v senci vzhoda,
ki tema ga razgrinja,
razliva se rožna sinjina
tam z oken soseda.

Veseli se srečne usode,
čeprav gre mimo hiše tvoje
in raduj se nad srečo sosednjo,
ko da veseliš se svoje.

Največji nasprotnik ljubezni je zavist. Ljubezen se veseli dobrega, kjerkoli ga sreča, zavist radi tega trpi in boli jo že pogled na srečnega človeka. Ljubezen raje daruje, zavist raje jemlje. Ljubezen ustvarja, zavist razdira. Ljubezen pomaga ubogim, tolaži žalujoče in rada bi vse hudo na svetu spremenila v dobro, podobna je vrtnici, ki težko, črno zemljo spreminja v svetle barve in dehteč vonj. Zavist pa bi rada še to malenkostno srečo, to malo dobro, kar ga je na svetu, spremenila v zlo, trpljenje, bolečino in sramoto, podobna je strupenemu grmu, ki sončne žarke in nebeško roso spreminja v strup. In ravno to nasprotstvo do večno lepe ljubezni napravi zavist tako grdo, da se skriva in sramuje pred vsem svetom. Zavist je bila, ki je prinesla na svet smrt in če je ta svet smrtna postelja, na kateri dnevno okoli stotisoč ljudi izdihne svojo dušo, je tudi to delo zavisti. Tako namreč beremo v knjigi Modrosti: »Po zavisti satanovi je smrt prišla na svet.« (2, 24.)

I. ŠAŠELJ:

Kaj pripovedujejo slovenski pregovori o smrti

Bogastvo človeku ne odpravi smrti.
Bolezen dolga — smrt gotova.
Bolje je pošteno umreti, kakor sramotno živeti.
Hodi počasi, kakor bi šel po smrt.
Je kakor smrtno kosilo.
Kadarkoli je smrt ustrelila, še nikdar ni zgrešila.
Kadar mrtvim klenka, je pesem grenka.
Kakršno življenje, taka smrt.
Kar se rodi, smrt zori.
Kar si človek naprti, to nosi do smrti.
Kjer je človek, tam je smrt.
Kjer kuga razsaja, tam smrt raja.
Kjer nič ni, tam smrt ne pobira.
Ko je hiša zgrajena, pride smrt.
Kosa kosi tudi mlade rožice.
Mršac kot smrt.
Ni rože na vrti, ki bi obvarovala smrti.
Pred smrtjo so maše zlate, po smrti pa železne.

Preje bi se smrti smilil.
 Smrt ima koso, ne sekire.
 Smrt je slepa, od kraja pobira, nič ne izbira.
 Smrt kosi od kraja.
 Smrt nas s prijatelji deli.
 Smrt nič ne vpraša, po svoje se obnaša.
 Smrt pobira, nič ne izbira.
 Smrt pokoplje vse sovraštvo.

(Konec prihodnjih.)

**Pax
 et bonum!**

**Mir in
 vse dobro!**

P. ANGELIK:

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanje: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star nad 50 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnjega popasniti, se lahko pismeno ali osebno obrne na »Podporni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4« ali na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani«.

1. Moja prijateljica se misli poročiti, pa bi rada dobila nekaj denarja nazaj od tega, kar je vplačala, ker pravi, da ne potrebuje več pokojnine, ker jo bo itak imel njen mož.

Iz Vašega vprašanja je razvidno, da namerava vaša prijateljica izstopiti iz Podpornega odseka. V tem primeru je samo po sebi razumljivo, da dobi lahko nekaj denarja nazaj, vendar pa ne vsega. Deseti člen splošnih pogojev namreč pravi: »Kdor izstopi iz Podpornega odseka, mu zapade ena tretjina že zapadlih članskih prispevkov, ostanek se mu pa na zahtevo izplača.«

2. Nekdo piše: »Ako ne izplačate vsega nazaj, karkoli je bilo vplačano, Vas bomo dali v javnost. Saj je vendar Podporni odsek dobrodelni odsek.«

To vprašanje je skoro isto, kakor pravkar omenjeno. Nekdo se je vpisal v Podporni odsek, potem je izstopil, ker si je izbral tak poklic, da pokojnine ni več potreboval. Nekdo pa, ki je tega poznal, bi bil rad prišel do denarja, zato je na odprti karti pisal v Ljubljano, da se mora vplačani denar nujno izplačati, češ da je mati tistega, ki je bil vpisan v Podporni odsek, v veliki bedi in da je krščanska dolžnost, da ji pomagamo iz te velike stiske.

Ker smo takih reči že vajeni, zato smo se najprej obrnili na sina, ki je odgovoril, da je vse pripovedovanje o stiski njegove matere neresnica ali po domače povedano laž. Obrnili smo se bili na sina zato, da bi v primeru kake resnične hude stiske prosili za revo kako podporo, pa niti tega ni bilo treba. Ko smo se pismeno obrnili še enkrat na dotično osebo, ki je nam pisala tako neprijazno pismo, smo dobili dvakrat nazaj od pošte vrnjeno, češ da je dotična oseba sploh nepoznana. Očitno znamenje, da je nekdo nameraval Podporni odsek oškodovati za nekaj dinarjev.

Ponavljamo še enkrat, kdorkoli izstopi iz Podpornega odseka, po splošnih pravilih lahko dobi dve tretjini vplačanih zneskov izplačanih, ena tretjina pa zapade v prid Podpornemu odseku.

Ker se množijo prošnje na Podporni odsek, češ naj dajemo razne podpore itd. in da smo to dolžni storiti, ker je naš odsek vendar dobrodelni odsek, zato bodi še enkrat povedano, da mi nikakor ne moremo prosto razpolagati z denarjem Podpornega odseka, kajti po členu 11. Splošnih pogojev so vsi vplačani, pa še ne izplačani prispevki članov vedno nedotakljiva skupna last plačujočih članov, mi pa nimamo nobene pravice razpolagati s tujim denarjem. Naša dolžnost je, da premoženje Podpornega odseka tako upravljamo, da bodo vsi plačujoči člani svoj čas lahko dobili svojo mesečno pokojnino, kadar bodo prišli v leta starosti in onemoglosti. To smo do sedaj tudi vedno vestno vršili in tudi bomo.

Nedvomno je, da bo pri Podpornem odseku narastel polagoma tudi čisti prebitek, ker nimamo z režijo skoro nobenih stroškov ali pa le tako malenkostne, da ne pridejo v poštev. Pa tudi denar in to premoženje ni naše in ne moremo ž njim prosto razpolagati, ker narekuje 14. člen Splošnih pogojev, da se ima ves prebitek Podpornega odseka porabiti v obče človeške namene, to se pravi, graditi moramo domove sv. Frančiška itd. Čisto naravno je namreč, da imajo člani III. reda, s katerih edino pomočjo je bil Podporni odsek ustanovljen, tudi pravico, da postanejo prvi deležni njegovega čistega prebitka.

P. BENVENUT:

Dopisi

Redka slovesnost Novomeške tretjerredniške skupščine.

Letos, dne 16. avgusta, smo obhajali redko slavnost. Kaj je neki bilo? Na prvi pogled nič posebnega. Bil je tisto nedeljo običajni mesečni shod tretjega reda in sicer popoldne ob pol 4. uri.

Za ta dan je bil oltar sv. Frančiška bogato razsvetljen od električnih luči. Bil je okusno ozaljšan z raznovrstnim cvetjem, ki so ga nanosile marljive tretjerrednice. Ta dan se je pobožnost vršila izredno pri oltarju sv. Frančiška. Voditelj je imel izpred oltarja sv. Frančiška svojevrsten govor in nato so sledile litanije vseh treh redov sv. Frančiška.

Povedano do sedaj vendar ne odgovarja zgornjemu naslovu, porečete. Kakšno slovesnost je vendar obhajala novomeška tretjerredniška skupščina? V bližini oltarja sv. Frančiška so bile tri cerkvene klopi modro pre-

grnjene. Višnjeva barva se spodobi za spokorni tretji red. V pregrnjenih klopeh so sedele članice tretjega reda, ki letos obhajajo 50 letnico vstopa v tretji red. Torej! Ali ni to redka slavnost? Saj mnogi slovesno obhajajo dan, ko so videli sivobradatega Abrahama. Veliko večjega pomena pa je, ako ga preživi v redu 50 let. V duhovnem oziru je zelo pomenljivo, če kdo preživi lepo 50 let. Naše slavljenke, ki so že dolgo dobo let v tretjem redu, so se ta dan Bogu toplo zahvalile za vse duhovne dobrote, ki jih jim je dobri Bog podelil. Z njimi se je veselila tudi novomeška tretjeredniška skupščina. Zato so slavljenkam druge članice priredile v samostanski dvorani malo domačega, pristrčnega razvedrila. Sedanjemu času primerno so članice pogostile slavljenke z raznim pecivom ter jim tako nekoliko posladile njihovo tiho in borno življenje. Vsi navzoči so slavljenkam želeli, da jim dobri Bog še in še podaljša življenje in končno naj jih sv. Frančišek pripelje pred milega Sodnika, ki naj jih bogato nagradi za njihovo pobožno življenje.

Naj sledijo druge!

Iz Škofje Loke.

Slovo od našega voditelja tretjerednikov, križarjev in klaric, č. g. p. Edvarda je bilo težko, zelo težko. Dokaz, kako smo njegove z ljubeznijo podajane pobude in nauke globoko razumeli in obdržali. Uverjeni smo, da tudi zanaprej ne bomo zgubljeni in raztreseni naokoli. Že v tem delu se očitno vidi, kaj vse ljubezen do Boga in do bližnjega zlasti do mladine premore. Iz preskromnih začetkov ste ljubi naš voditelj poživljali in krepili naš III. red — Frančiškov tabor — in ustanovili Frančiškov naraščaj, križarje in klarice. Kako praznje je izgledala z uniformiranimi mladimi vsaka cerkvena prireditiv. Kako smo se starejši pri tem oživeli in se vneli za čast božjo in za skrb našega naraščaja! Za vse težave in za vse delo, in tega je bilo mnogo, Vam Bog stotero povrne. Mi vsi pa se Vam priporočamo v molitev in spomin. Vsi skupaj pa molimo, da se še kdaj vidimo in nadaljujemo lepo zasnovano delo. Z Bogom!

Pavel Homan iz Stare Loke.

Iz Šmarja pod Ljubljano.

Zapustil ste nas, prečastiti gospod Josip Rozman, voditelj tretjega reda in odšli na novo službo Grčarica pri Kočevju. Težka preizkušnja nas je zadela, zlasti tretji red. Blagi naš gospod, dobri naš voditelj, kako lepe nauke ste nam polagali na naša srca. Tisočkrat Vam Bog povrni, Marija naj Vas blagoslavlja na Vaši novi službi. Nam pa naj izprosi blagega namestnika in voditelja.

Jožefa Šifrer iz Šmarja-Sap.

Nove knjige

Malo opravilo na čast blaženi Devici Mariji. Poskrbela kongregacija šolskih sester III. reda sv. Frančiška, Kristusa Kralja v Mariboru. Celje 1936. Založila družba sv. Mohorja.

To malo opravilo, ali kakor je udom III. reda bolj znano »Mali oficij«, bo prišlo prav tudi udom III. reda, ki imajo v nekaterih krajih, kakor na primer v Ljubljani, navado, da molijo posamezne dele malega oficija namesto predpisanih očenašev. Zato lepo in priročno izdajo »Malega oficija« toplo pozdravljamo.

Mlada akcija, Alojzij Gonzaga. Dve novi rakovniški knjižici, zelo primerni za današnji čas. V prvi vrsti sta obedve namenjeni naši mladini, za katero se prizadevajo posebno naši nasprotniki, da bi jo pridobili na svojo

stran. Zavedajo se, da tisti, ki ima mladino, ima zase tudi bodočnost. Mladino je treba pritegniti k delu, treba ji je staviti pred oči krasne vzore, pa bo nedvomno šla za Kristusom Kraljem.

Dr. Svetozar Ritig: **Obisk v Indiji.** Ljubljana 1936. Založila uprava Glasnika presv. Srca Jezusovega, Zrinjskega c. 9. Tam se knjižica tudi dobi po nizki ceni 3 Din.

Odkar imamo slovenske misijonarje v Indiji, je zanimanje za daljno Indijo med Slovenci vedno bolj razširjeno. Kdor se hoče na hitro roko poučiti o razmerah v Indiji, bodisi glede njihove znanosti, glede verstva, misijonskih dosedanjih ustanovah ter o verskih, kulturnih in socialnih razmerah, naj vzame v roke to knjižico, ki je poleg tega tudi bogato ilustrirana. Kdorkoli jo bo prebral, bo iz srca ponovil besede pisatelja: Nikoli ne pozabimo naših misijonarjev in njihovega velikega dela med pogani.

Niti 300 članov

Da, niti tristo članov ni štela »Družba sv. Rafaela« do letos v Sloveniji. In vendar je to organizacija vsega slovenskega naroda za zaščito svojih štiri sto tisoč sinov in hčera v tujini!

Kje so stotisoči najbližjih sorodnikov naših na tujem? Njih očetje? Kaj je res mogoče, da tudi tem ni prav nič pri srcu, kako se njihovim otrokom, bratom in sestram godi? Da tudi ti niso pripravljene niti malenkostne vsotice žrtvovati za to, da bi bili ti njih otroci, bratje in sestre na tujem zaščiteni? Da bi imeli nekoga, ki bi zanje skrbel in jim pomagal v tujini, kjer so prepuščeni samim sebi?

Kje so naši izobraženci, ki pravijo, da ljubijo svoj narod? Kje so naši zavodi, kje so naše družine, naše trgovine, ki so imeli in še imajo ogromne finančne dobičke od izseljencev? Kje so naše občine, naše župnije, naše družine, ki so dobile že toliko krvavih izseljenskih žuljev kot darove, kot podporo iz tujine? Naj je res za vse ogromne žrtve izseljencev odgovor domovine — molk, nezanimanje za naše izseljensko vprašanje? Pa vendar ne!

Zato je Družba sv. Rafaela sklenila, da mora za letošnjo izseljensko nedeljo, 1. adventno nedeljo, pridobiti vsaj dva tisoč novih članov, katere bo za to nedeljo poklonila svojim 400.000 bratom in sestram v tujini kot dokaz obnovljene ljubezni in skrbi domovine zanje.

Zato se s tem obrača na vas čitatelje »Cvetja z vrtov sv. Frančiška« z zaupno prošnjo, da se ji takoj danes pridružite kot njeni člani. Letna članarina je 10.— Din za posameznika, za društva, zavode in trgovine po 100.— Din.

Za leto 1937. bo Družba sv. Rafaela izdala »Koledar izseljencev«, kjer bo pregled vsega našega izseljenstva po vsem svetu z natančnimi podatki vseh naselbin. Obenem bomo pa priobčili tudi imenik članov Družbe sv. Rafaela. Naj domovina ve, kje so vsi naši ljudje po svetu, kako so organizirani itd. Naj pa tudi izseljenci vedo, kdo so v domovini tisti, ki so njih prijatelji in koliko jih je.

Listnica uredništva

Vsled nenadne obolelosti treh najbolj vztrajnih in točnih sotrudnikov »Cvetja«, se je ta številka nekoliko zakasnila, kar naj bralci blagovolijo oprostiti.